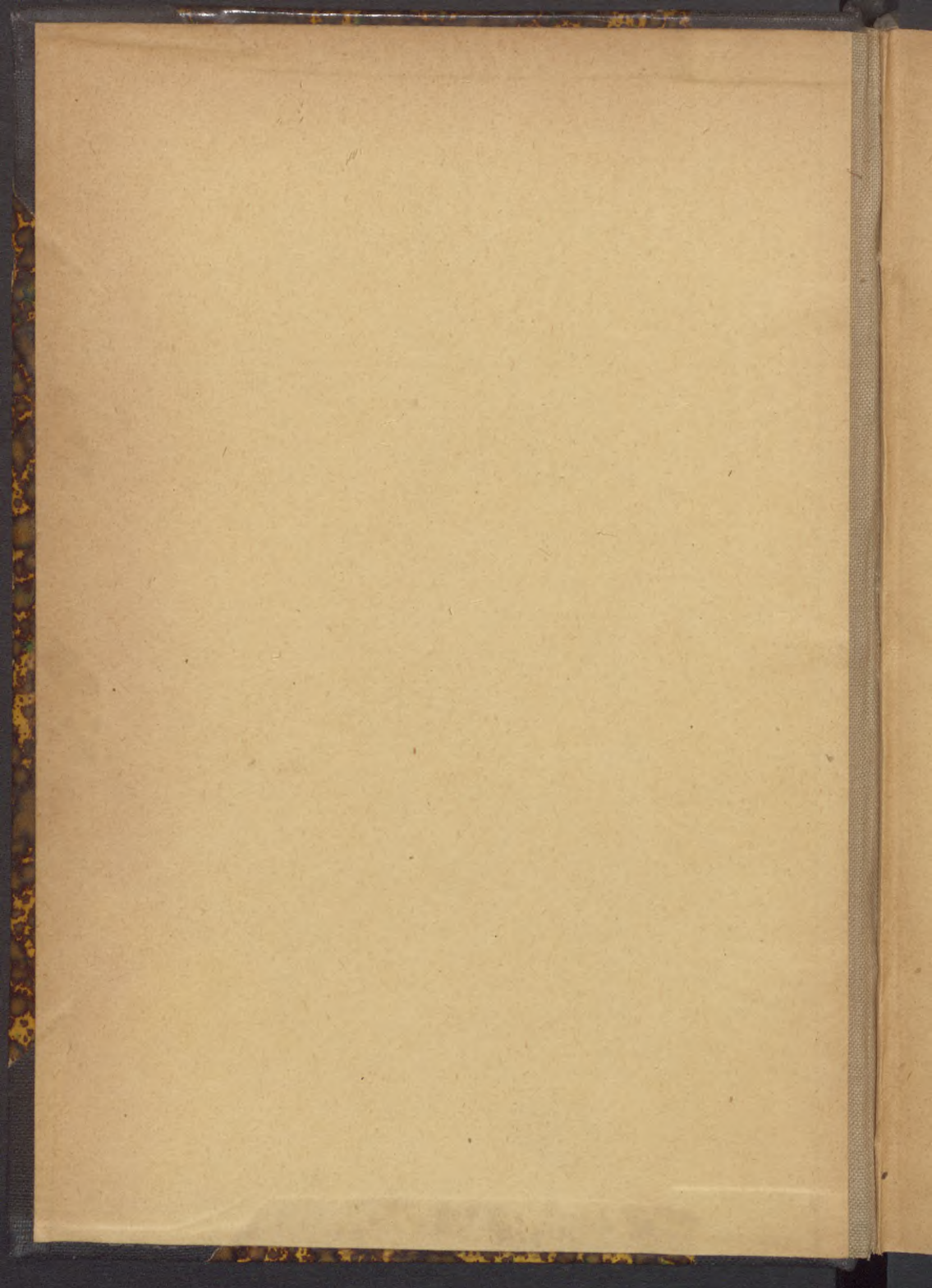
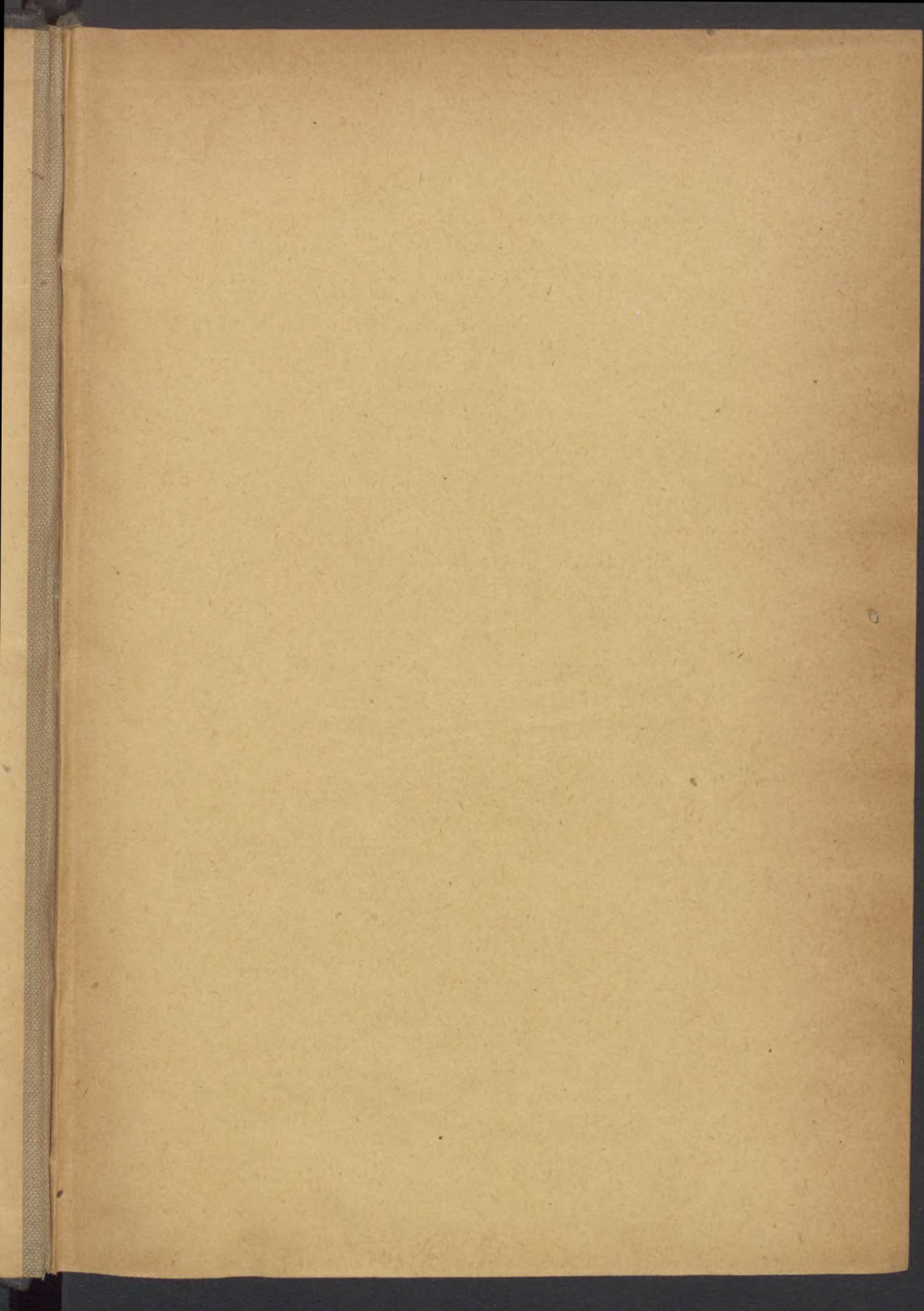
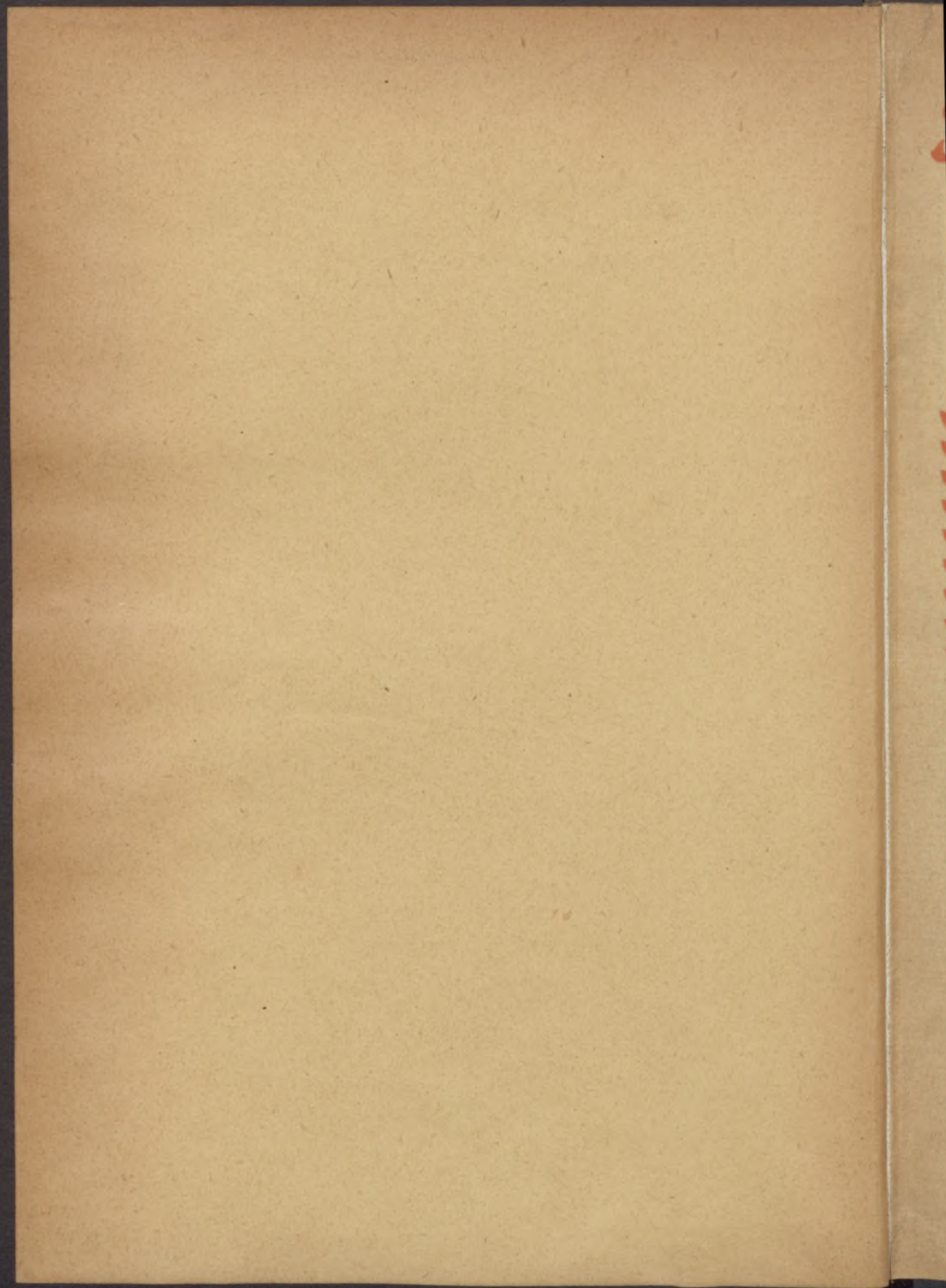

313.130 OSZK

.....

Kacagó szövetkezetek

Szövetkezeti
vidámságok.

Összegejtötte:

Péterfy Tamás

Péterfy Tamás kiadása, Budapest, IX., Köztelek.

Ára 1 korona.

Általános érdekű közhasznú könyvek mindenki számára:

Korona

Legújabb levelező , önügyvéd és házi titkár. Irta: <i>Kassay</i> Adolf. Ára kötve	2.50
Magyar levelező az összes társadalmi osztályok számára. Szerkesztette: <i>Brankovics</i> György. Ára díszkötésben ...	3.—
Házi titkár levelező és önügyvéd. Általános használatra szerkesztette: <i>Farkas</i> Elek. Ára 5.20 korona, vászon- kötésben	6.50
Magyar-német levelező és üzleti tanácsadó. Szerkesztette: <i>Karády</i> I. Ára kötve	2.—
Legújabb házi tanácsadó , önügyvéd, minden peres és perenkívüli ügyben a törvénytől megengedett személyes képviselőre. Irta: <i>Kassay</i> Adolf. Ára kötve	3.—
Pesti művelt társalgó . A társadalmi érintkezés minden szabályát magában foglalja. Ára díszes kötésben	2.50
Nefelejt . Gyémántkiadású emlékversek gyűjteménye hazai és külföldi írók műveiből. Ára pompás díszkötésben...	2.—
Hölgyek titkára . Tartalma: Legújabb és legteljesebb virág- könyv, keztyűnyelv, zsebkendőnyelv, bélyegnyelv, titkos írásjegyek, a szerelem könyvéből, emléklapok, külföldi dalok stb. Ára pompás díszkötésben...	2.—
Kártyajátékok könyve . Irta <i>Parlaghy</i> Kálmán. Tartal- mazza az összes kártyajátékokat. Ára kötve	3.60
Szívek tolmácsa . Szerelmi levelező. Kemény borítékban	2.—
Arany kincstár . Száz meg százféle hasznos utasítás a ház- tartás és gazdálkodás számára. Szerkeszti <i>K. Beniczky</i> <i>Irma</i> . Ára kötve.....	2.—
Magyar köszöntő . Újévi, születésnap, névnap, iskolai vizsgálati s más alkalmi üdvözlések versekben és leve- lekben. Ára kemény kötésben.....	1.—
Pohárköszöntések könyve . (Toasztok.) Irta <i>Mélyacsai</i> . Családi körben, társaságban, esküvők és egyéb ünne- pélyes alkalomra elmondandó köszöntések. Ára kötve	1.60

Kacagó szövetkezetek

Szövetkezeti
vidámságok.

Összegejtötte:

Péterfy Tamás

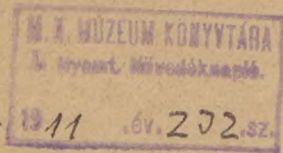

Péterfy Tamás kiadása, Budapest, IX., Köztelék.

h. des.
9/13 det

313130

ELŐSZÓ ÉS FELHÍVÁS.

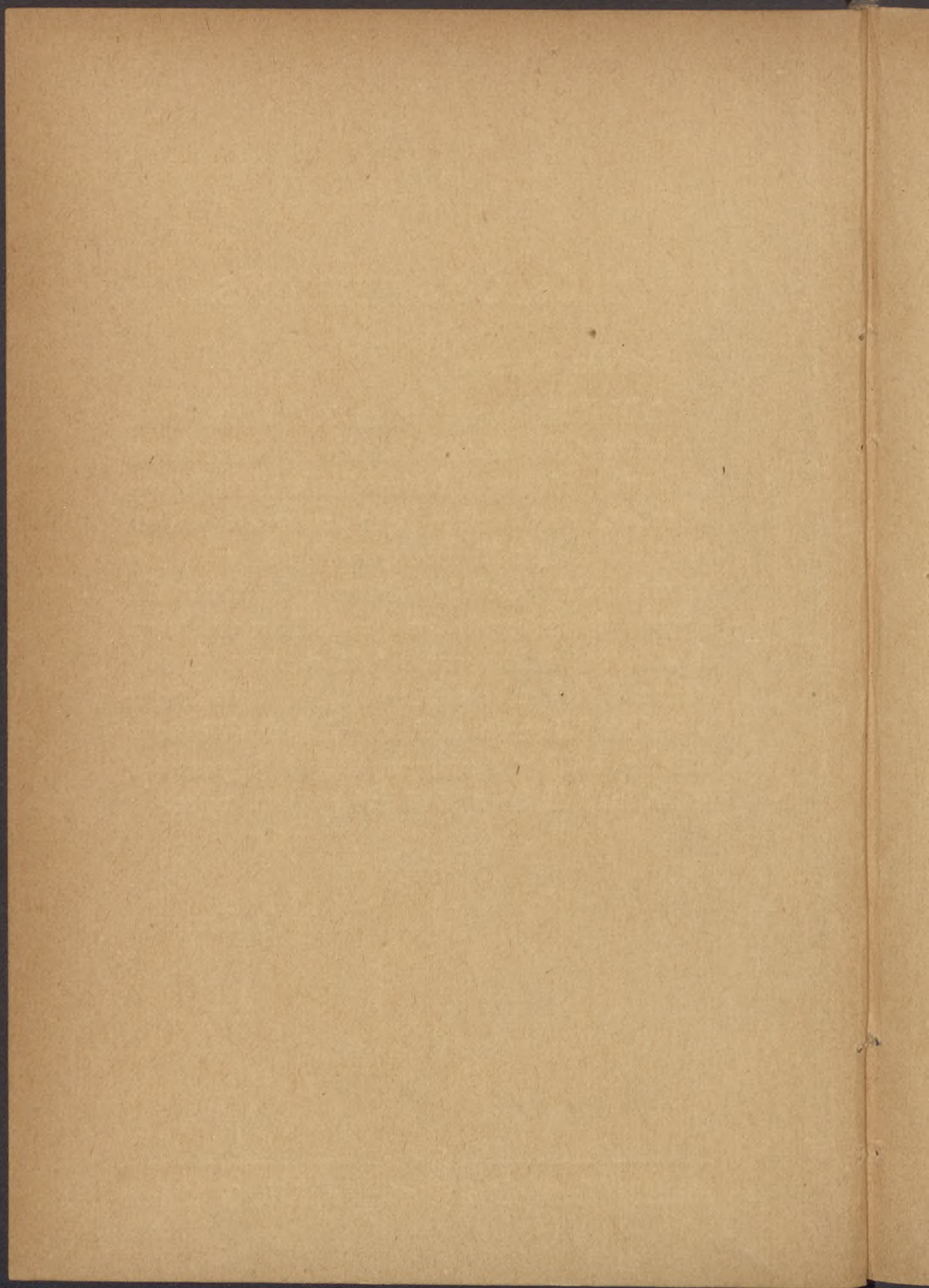
Kedves olvasóm!

Sokkal többet vártam az öt és félezer hazai szövetkezet és gazdakörtől, mikor a szövetkezeti vidámságok összegyűjtésére vállalkoztam. Sajnos, a szövetkezeti ember igen szomorú ember. Alig akadt köztük kedélyes. Ennek a csekély számú szövetkezeti gárdistának köszönhetem, hogy a vidámság várát megvédhettem valahogy. A „Kacagó szövetkezetek” itt vannak, de csak vannak! A kezdet nehéz volt. Reméljük jövőre a jobbat. Kérem a vidámságok kedvelőit, hogy minden érdekes humoros dolgot jegyezzenek fel és küldjék be a jövő évi gyűjteménybe.

Tisztelettel

Péterfy Tamás.

Cím: _____
Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek.

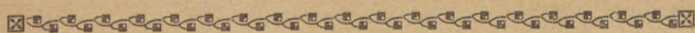
Szövetkezeti jelvény.

— András bá! — szólítja meg a tanító
 úr a göbét — meg tudná-e mondani, hogy mit
 jelent a szövetkezeti jelvény, a kéz a kézben?
 Kend székely, hát két esze van, könnyen kitalálja.

— Már az, instálom, csakugyan kettőt is

jelent, mert nem tudom, hogy a két kéz mit csinál!
 Ha kéz kezét fog — erősödünk, de ha kéz kezét
 mos — bukunk . . .

A gazda, meg a kutya.

A versenyben nem válogatják az eszközöket. Ki bírja — marja. Egyik faluban igen vagyonos szatócscsal vette fel a versenyt a fogyasztási szövetkezet. Az üzletvezető azelőtt asztalosmester volt. Hát emiatt sokat kiabáltak utána: Hol a gyalú? Hol a gyalú?

A csendes természetű üzletvezető azonban ezt mind eltűrte szó nélkül.

Azután egy nagy fekete kutáját nevezte el Hangya névre a szatócs és ott sétáltatta naponként a szövetkezet bolt előtt. A gyermekeit betanította rá, hogy a kutyát szólítsák gyakran a szövetkezet előtt.

— Hangya nye! Hangya nye! — kiabálták a szatócs gyerekei és a falusi nép bosszankodott a kutya neve miatt.

A jámbor lelkű üzletvezető, mikor a fogyasztási szövetkezet előtt legtöbbször valának összegyűlve a Hangya kutya nézésére, hát kiment és megsimogatta a szép kutyát és cukrot adott neki:

— Nesze Hangya! megérdemled. Mennyivel tisztességesebb vagy te, mint a gazdád! . . .

Általános kacagás. És a Hangya kutyát többé nem sétáltatták a szövetkezet előtt. (E. J.)

Az se biztos, ami a markomban van.

(Történet a „mint szövötkézet“-ből.)

Barta Péter uramnak eldőglött két disznója,
hát hízó nélkül maradott. A magyar ember

pedig disznóölés nélkül nem húzza ki az esztendőt. Annak okáért bémene Barta Péter a városba a takarékbankba, *mint szövötkézetbe.*

9

A makói hagyma baja.

A makói hagyma világhírű termény. Nagy mennyiségben termesztik, aztán mégsem vagyosodnak, mert a hagymakereskedők összebeszélnek, trösztöt csinálnak és a gazdáktól a hagymát oly olcsón veszik át, hogy a gazdák

István bácsi hazabeszél.

— Tudja-e kend apjuk, szó mi szó, de szép ember ez a szövetkezetet alapítgató Meskó úr. Csupán, hogy a feje olyan tiszta. (Kopasz.)

— Ne bánts, anyjuk! Mert az ész sohasem tűri maga fölött a szömetet! (És megsímogatja a saját kopasz fejét István bácsi.)

A faddi szövetkezetben.

A magyar királyi törvényes ítéletvégrehajtó, Bali Mihály uram igen erős szószóelője a szövetkezeti ügynek Faddon. Mikor évek előtt megalakult a faddi fogyasztási és értékesítő szövetkezet, hát a fegyverben nem válogatós konkurrensokról sok szó esett. Féltették a fiatal szövetkezetet a támadóktól. Ezt a Hangya kiküldött embere is hangoztatta. A népet oktatta, tanította a szövetkezet védelmére a szatócsok támadása ellen. A beszéd után Bali Mihály uram megnyugtatta a szövetkezet szervezőjét:

— Csak tessék rám bízni azokat a szatócsokat tisztelt központi uram! Éppen a múlt héten bizonyítottam be Husz Ábrahámmal, hogy el tudok banni a zsidóval is, ha a kezembe kerül.

(Megtörtént.)

A pinceszövetkezet gyűléséről.

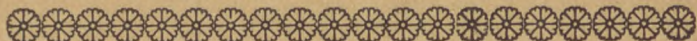
Elnök: Tisztelettel jelentem a pinceszövetkezeti gyűlésnek, hogy a Szőlősgazdák Országos Egyesülete átírt. Átíratában kér, hogy támogassuk alkoholelleses mozgalmát.

Szabados József: Igen tisztelt pinceszövetkezeti közgyűlés! Tisztelt szövetkezeti tagtársak! Két ellenvetésem van csupán az *antikólistáknak* (antialkoholisták). Az egyik az, hogyha mi a

bornemisszákat támogatjuk, akkor mért természetünk bort, mért csináltunk szövetkezeti pincét? (Leül és elhallgat.)

Elnök: És a másik ellenvetése Szabados uram?

Szabados József: (Föláll. Körülnéz.) Hát az nem is ellenvetés volna, hanem pártolás. Mert azok az antikólisták hasztalan dicsekednek a szent életükkel. Én nem leszek marha az ő kedvükért. Sem alábbvaló nem akarok lenni az én édes Jézusomnál, aki pedig böcsülettel megitta a borból a maga részét! (Általános éljenzés! Éljen a pinceszövetkezet!)

Czigány elismerés.

Rupi: (10 éves cigánygyerek.) Táti, jó változás van a faluba.

Dádé: Ha te mondd, az csák rossz lehet.

Rupi: Bizony jó változás! Sálámon helyébe a szövetkezeti bolt pakolt.

Dádé: Aztán mi jó van abba?

Rupi: A Sálámontól egyszer akartam lopni, akkor is megfogott.

Dádé: Nehízs lopni a tolvajtól moré!

Rupi: De a szövetkezetnél próbáltam. Ez már nem olyan. Itt egy hering táti, neked is hoztam.

Gyöngéd célzás a múltra.

— Asszony, csak azt mondom, hogyha a szövetkezetbe még bevásárolni, hát a pénzedet jól számold meg.

— Nem loptak el én tőlem soha egy fillért se!

— Nem is avégből mondám, hanem azért, hogy hála Isten, ott neked se hiteleznek . . .

A vígécajtó.

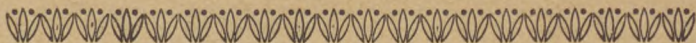
Ostromállapot, mikor a vígécek jönnek. Mert élelmesekek, ügyesek, tolakodók és sok időt elvesznek az üzletvezetőktől. Egyik dunántúli fogyasztási szövetkezet humoros vezetője mentőtáblákat csináltatott. Felíratta messze látható betűkkel:

Utazóknak erre! ➡

Ezt a táblát az üzletajtóra tették föl és az udvari kapuhoz mutatott. Odabenn az udvarban, mivel sarokház vala, hát a másik kapu felé irányítva felszögezték a második táblát, hogy

➡ Utazóknak erre!

Tehát a másik kapun kimehetnek.
Ez használt.

A szövetkezeti becsüs.

A községi bíró vala a vezérügynöke a Gazdák Biztosító Szövetkezetének, aztán a jégverés csak bekövetkezett, hát becsülni kellett a kárt. A bíró uram kiment a vetés szélére, ott az úton megállott és becsült. De a székely gazdák sem hagyták az ilyen becsülést. Biztatták, hogy:

A magyar nem ugat.

Két szakácsné beszélget Pesten az utcán.
 — Nem szívesen megyek a «Háztartás»-ba,
 mert ott lenéznek! . . .
 — Ugyan-ugyan?

— Nem mondják nekem «*kísztí hand*», mint a Bergerék boltjába.

— Mert nem is mondhatják lelkem! Tudja, azok a segédek a Háztartásnál mind tiszta alföldi fiúk és a magyar nem ugat . . .

A büszke utód.

Egy református vallású, erős magyar érzésű faluban, ahol Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos emlékének a tisztelete minden lakos szívébe bele volt írva, fogyasztási szövetkezetet akartak szervezni.

Meghallja ezt *Rozgonyi* Jákó uram, a falu szatócsa, azt az okosat gondolta ki a mozgalom ellensúlyozására, hogy a nép rokonszenvének megnyerése végett magyarabb lesz a magyarnál. Kossuth-szakált növesztett, zsinóros ruhában kezdett járni, az ablakba pedig kirakta Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos közismert arcképeit, továbbá egy magyar nemzeti viseletű szép asszonyét is. A Kossuth és Rákóczy képeit persze mindenki ismerte, de a szép asszonyét kevésbé. Kérdezősködtek is sűrűn, hogy ki lehet az az úriasszony?

— Hát az a megboldogult nagynéném, a Cecília — felelte a büszke utód).*

*) A szíves olvasó bizonynyal gondolja, hogy Jákó a magyar történelem hősasszonyára, *Rozgonyi* Cecíliára gondolt.

Hitelszövetkezetben.

Beállít Pali bácsi a hitelszövetkezetbe:

- Kérem alássan, háromszáz korona kéne.
- Kötvényre vagy váltóra?
- Váltóra.
- Hol a váltó?

— Ehun ne! — és kihúzza a zsebéből az aláírt váltót.

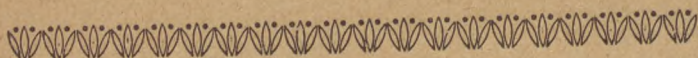
— A kezesek hol vannak Pali bácsi?

— Kezesek?!... Hát az is kell? Hát akkor mivel különb a hitelszövetkezet a banknál?...

— Különbnek különb, hanem az a baj Pali bácsi, hogy a váltót nem a hitelszövetkezetben találták fel.

— No azt látom! — vágja rá Pali bácsi és elmegy a váltóval.

(N. B. Bethlenszentmíklós.)

Inkább tehénbögés, mint népámítás.

A k . . . i szövetkezet pénztárnokának udvarán nagy hangverseny volt. A Riska tehéntől választották el a borját. A pénztárnok csendes flegmával hallgatja, miközben a szomszédja átkiált hozzá:

— Jöjjön kegyelmed a nagykoksmába, megint itt van az a piros nyakkendős pesti úr, aki a múlt héten olyan szépen szavalt az urak ellen.

A pénztárnok flegmatikusan felelt:

— Bizony nem megyek én szomszéd, mert inkább hallgatom a Riska tehén bögését, akitől én fejek mindennap 20 liter tejet, mint annak a pesti úrnak a papolását, aki az egész falut meg akarja fejni.

Az új szövetség.

A pap egy fogyasztási szövetkezet felállításán fáradozott. Nehezen ment a szervezés. Varga János kedves hívéhez is elüzent az egyházzfival, de az visszaüzent:

— Mondja meg egyházzfi uram a papnak,

Aki megtanítja a szövetkezetet.

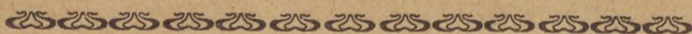
Egy faluban a hitelszövetkezet négy évi fennállása után a takarékpénztár felszámolt és több uzsorás elköltözött a faluból. János gazda már elébb eladósodott és a hitelszövetkezet nem adott kölcsönt neki. János gazda rettentő harag-

gal távozott a hitelszövetkezet helyiségéből. Haza indult, de haragosan kiabált és fenyegetődzött . . .

— Addig nem halok meg, amíg ezt a hitelszövetkezetet meg nem tanítom! . . .

— Úgy-e móresre?! — szól hozzá a községi bíró.

— Hitelezésre!! — dörghi János gazda keményen és haza cammog.

Válogatósabb az ármádiánál.

Mihály kocsis már 18 éves korában sztrájkolt. Megmondotta a gazdájának nyíltan:

— Vagy emeli a fizetésemet gazduram, vagy beállok katonának!

A gazda nem emelte a fizetést és Mihály kocsis katona lett. Katonáskodása után újra visszament a régi gazdájához. Közbe megtudta, hogy a szövetkezeti szolgának nagyobb fizetése van. Újra előállott:

— Vagy emeli a fizetésemet gazduram, vagy beállok a szövetkezetbe szolgának!

— No, oda csak tisztességes embert vesznek be, — mondá a gazda.

Egy hét elmúltával, hogy hiába járt a Mihály kocsis, hát el is panaszkolt:

— A Ponciussát a szövetkezetjének! Igaza van gazduram. A szövetkezet még a császári ármádiánál is válogatósabb! . . .

Jó vallás.

— Pál gazda eladta a tehenét a vásáron. Az áldomás ivásra került a sor, de a vevő nem ivott. Azért fizette az áldomást.

— Igység már kend! — kínálja Pál gazda.

— Nem iszom.

— Miért nem iszik kend?

— Mivelhogy szövetekezeti ember vagyok és a mértékletes életet fogadtam meg.

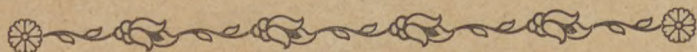
— Óh, hogy az Isten tartsa meg azt a jó vallást. Ezután is kendtől veszek tehenet, mert dupla áldomást ihatom.

Becsapták a vigécet.

A szövetkezetek vezetőinek bizony nap-nap után sok új fogalommal kell megismerkedniök, aminek eddig hírét sem hallották. Kezdetben persze igen nehezen megy a dolog, bizonyosága a következő eset:

A d . . . i szövetkezet elnöke néhány napra elutazott. A teendőit rábízta két igazgatóra: a bíró uramra és a kurátorra. Ez alatt az idő alatt egy vigéc állított be a szövetkezethez és rizskását kínált eladásra. Megmondja az árát, hogy 35 korona 2% kassza-skontóval. Hosszas alkudozás után a bíró uram megveszi a rizskását, mikor pedig a plébános, a szövetkezet elnöke hazajött, sietett referálni a jó vásárról.

— Nem fogott ki rajtam Főtisztelendő uram a vigéc, addig kapacitáltam, míg utóljára a kassza-skontót egészen lealkudtam.

A marhák öröme.

Egy buzgó szövetkezeti tag cseperedő fiától kérdi a plébános:

— Na Pali, jobb-e azóta a dolgotok, amióta szövetkezet van?

— Jobb ám főtisztelendő uram, még a marhának is, mert mióta szövetkezet van, kevesebb a részeg ember s a marhát sem ütökeverik, mint ezelőtt.

Az állatbiztosító szövetkezetben.

- Mít kíván Sári néni?
- Már csak biztosítom magam, de jól.
- Itt csak állatokat szoktak biztosítani.
- Éppen azért. Az uram mindig azt mondja nekem, hogy te marha!

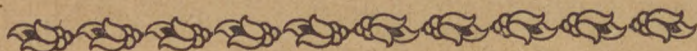
A finom törköly.

Egyik fővárosi pálinka nagykereskedőnek a vigéce, aki jobbára csak a szövetkezeteknél alkalmatlankodik, a k...i szövetkezetnél két nyitott levelet felejtett. A szövetkezet emberei pusztán kíváncsiságból elolvasták a leveleket és ennek lehet tulajdonítani azt, hogy mikor a vigéc ismét felkereste a szövetkezetet, minden magyarázat nélkül kiröpítették az ajtón.

Az egyik levelet az illető vigéc sógora írta s ebben az élete párja, Regina számára, valami jófajta törkölypálinkát kér, mert folyton gyomorgörcsök kínozzák.

A másik levél a vigéc válasza volt. Ebben többek közt a következőket írja:

— Miután jó tiszta pálinkát kérsz kedves nővéremnek, cégünk pálinkáját nem ajánlom, az csak szövetkezeteknek való. Ezekkel mindenféle moslékot megrendeltetek.

! TEGYEN
PRÓBÁT !

STOVER MOTOROK ÉS
LOKOMOBILOK

1—60 HP NAGYSÁGBAN.

Olcsóbb ár, mint bármely
hasonló minőség. Jobb
minőség, mint bármely más hasonló árú gép.

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, ÜLLŐI-ÚT 52/1.

Megbűnhődtek a betörők.

Éppen a bíró uram volt a pincészövetkezet szervezésének a vezére, mert röstelte, hogy olyan községbe, ahol szőlő jó terem, bor csak rossz kerüljön a fogyasztók kancsójába a kocsmárosok miatt. Különben bíró uram is saját ta-

pasztalatai után tudta, hogy cudar a kocsmai bor a falujában. A pince szövetkezet létesítése után egy évre már változott az állapot. A szövetkezetben kimért bor kifogástalan volt. Ekkor történt, hogy az Icig kocsmáros panaszra jött a bíró uramhoz.

— Bíró uram! fheltürték az enyém phince, oda van üthven liter borom;

— Megitták?

— Megh! ütven lithert!

— No, azokat nem büntetem meg, mert ha megitták, már megbünhődtek érlette.

~~~~~

Tartós papucsok.

Egyik kerületi szövetkezeti értekezleten beszéli a m...i szövetkezet elnöke, egy értelmes jómódú gazdaember.

— Nehezen ment bizony a szövetkezet megalakítása, talán még most sem lenne a szövetkezetből semmi, ha a szatócs egyszer valami olcsó papucsokat nem hozatott volna. Olyan olcsók voltak, hogy az asszonynép kapva-kapott rajta. Az én feleségem is vett egyet, aztán kocsíra ült az új papucscsal és bement a szomszéd városba vásárra, kocsín jött haza is, mire azonban hazaért, a papucs teljesen szétrongyolódott. Így járt minden asszonynép a szatócs papucsával. Ettől az időtől kezdve aztán az asszonyok kezdték sürgetni a szövetkezetet,

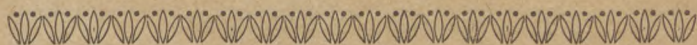

Hol a baj?

— Ennek a Balázs Józsinnak nincs egyebe a két kezénél, aztán mégis 600 koronát hiteleztek neki a hitelszövetkezetbe. Nekem házam van, aztán mégse hiteleznek, hát nem értem!

— Kendet már nyakig betáblázták a Salamonék Pista bácsi. Balázs Józsinnak legalább a két keze szabad, kendnek az se . . .

A betáblázott feketekávé.

Szokatlan dolog történt egyik felvidéki faluban. Az egész községi előljáróság meghívást kapott a falu szatócsától feketekávéra. Persze

nemcsak két deci fekete dukált ki mindenkinek, hanem egy liter bor és hozzá gavalléros szivar.

Első ízben nem tudták az okát adni a nagy vendéglátásnak, de mikor egy héten háromszor is ismétlődött a szíves meghívás, kitalálták az okát. A szatócs maga hozta elő:

— Hát tudja bíró úr, kár maguknak fogyasztási szövetkezetet alakítani. Vagy talán nincsenek velem megelégedve?

A bíró hamar átlátott a szítán s egyet pödörve bajuszán, így szólt:

— Dehogynem vagyunk megelégedve. El is állunk a szövetkezet alakításától, ha ez a traktamentum és feketekávézás ilyen sűrű egymásutánban mindig kijár a községi előljáróságoknak. Természetesen szomszéd uram betábláztatja ezt a házára, no és azonfelül megígéri, hogy mindig csak jó és olcsó portékát fog a falu népének adni.

— Kendrül se hittem, hogy ilyen nagy antiszemita! — felelt búsan a szatócs.

~~~~~

Magas értelmiség.

Két Hangya-ellenőr beszélget:

— A te kerületedbe csak paraszti nép lakik. Az én szövetkezeteim még kotiliont is rendelnek a Hangyától.

— És küldtek?

— Nem. De az mindegy, mégis magas az értelmiség!

A Károlyi szobor előtt.

— Hosszú, széptehetségű ember volt ez a Károlyi Sándor gróf.

— Az öntött ércről gondolja kend?

— Nem én, hanem abból, hogy már igön-igön öreg vót, aztán a legidősebb szövetséget is csak 18 esztendősen...

Kinek árt a szövetkezet?

Egy vidám társaságban valaki felvetette ezt a kérdést:

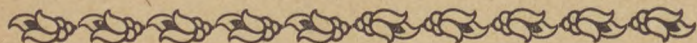
— Art-e vajjon a fogyasztási szövetkezet valakinek?

Mielőtt valaki felelhetett volna, az éppen jelen volt F . . . szállási könyvelő adta meg a választ:

— Mindenkinek használ, csak a kocsmárosnak, körorvosnak és sírásónak árt.

— ? ? ?

— Mert pl. mióta nálunk szövetkezet van, kocsmába nem járnak és vasárnaponként nem is verik be egymás fejét, így természetesen kevesebb a beteg, kevesebb a temetés is.

Bornemíssa.

Üzletvezető változás volt a cs...i fogyasztási szövetkezetnél, amelynek korlátlan ítélkezési joga is van. A szövetkezet elnöke, az ottani református lelkész, szívére köti az új boltosnak, hogy miután a szövetkezet ítélkezését is ő fogja kezelni, a borívástól tartózkodjék, nehogy rossz példát mutasson a szövetkezet tagjainak.

— Legyen nyugodt nagytiszteletű uram — felel a boltos — én mindig csak pálinkától rúgok be.

Káros szövetkezet.

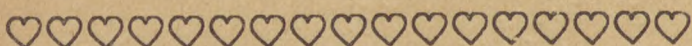
Egy nagyváros közelében fekvő faluban a tanító úr az iskolában gazdasági oktatást is végez. Egy gazdasági oktatási órán kérdezi a tejes asszony Lidikéjétől:

— Mi a tejszövetkezet, Lidike?

— Károsító intézmény . . .

— ? . . .

— Mert a városba szállított tejbe lehet tíz literbe négy liter vizet önteni, de a szövetségbe szállított tejbe két liter vizet se fogadnak el. Ezt a mama mondta, hát igaz, hogy reánk csak káros a tejszövetkezet! . . .

Nem várt eredmény.

A p . . . i szatócs, hogy elrettentse a hozzá bejárókat a fogyasztási szövetkezetektől, rendszeresen kifüggesztette a kirakatába a Pesti Naplónak és a Magyar Kereskedők Lapjának a fogyasztási szövetkezetek bukásával foglalkozó híreit, amelyek ezzel a címmel szoktak megjelenni: *Bajba jutott szövetkezetek*. Híre is ment ennek.

A szomszédos falvakból egyszerre csak kezdenek bejárogatni és sűrűn kérdezősködni tőle, hogy bukott-e meg szövetkezet? Végre is feltűnt neki a sok kérdezősködés és megkérdezi az egyik atyafit:

— Miért kíváncsiak maguk a bukott szövetkezetekre?

— Hát tudja szomszéd, mi is fogyasztási szövetkezetet csinálunk és azt gondoltuk, hogy a boltberendezést legolcsóbban ilyen bukott szövetkezettől lehet megszerezni.

Szakértőleg.

Salamon szatócs beszélget István gazdával:
 — Hát csakugyan olyan jól megy a fogyasztási szövetkezet, István gazda?
 — Ellenőrző bizottsági tag vagyok, hát tudom. Fél év alatt 40 ezer korona volt a forgalom.
 — Nü!! És nem csináltak bukhást?...

Ki a jó kocsmáros?

Egyik érmelléki szövetkezet italmérő elárusítót keresett. Rövidesen jelentkezik is egy borvirágos orrú, eléggé jól táplált atyafi. Az elnök töviről-hegyire kikérdezi, hogy foglalkozott-e már italméréssel, ért-e egyáltalán a kocsmavezetéshez?

— Én ne értenék, három évig voltam kocsmáros és mindég az én kocsmámban volt a legtöbb részeg.

(Mondani is felesleges, hogy az önérzetes kocsmárosból nem lett szövetkezeti alkalmazott.)

Falusi tűzoltó vizsgán.

A vizsgáztató fővárosi tűzoltó-tiszt azt kérdezi az egyik ujonctól:

— Mi az első teendő, ha a faluban tűz üt ki?

— Megmenteni a szövetkezeti boltot.

A tűzoltótiszt meglepődve kérdi:

— Miért éppen azt?

— Azért, mert ha azt nem mentjük meg, csak kinlódás lesz az életünk — felelt a helyi viszonyokkal ismerős tűzoltójelölt.

Az emberi sors.

— A falu bikáját beírtattuk az állatbiztosítóba ezer koronáig!

— Aztán fölvették?

— Föl azt!

— A pocsék törvény mindenét! az anyósomat *százhusz koronáig se vették fel* a temetkezési egyletbe! Hát ilyen az emberi sors!...

Anyagi és szellemi befolyás.

Salamon megkörnyékezi a fogyasztási szövetkezet egyik belső emberét. Hát sokat óhajtana tudni a teljes adómentességről és más egyébről.

— Csak azt mondja meg, Péter gazda, hiszen tudom, hogy kend ott igazgatósági tag, hát biztosan tudja, ha akarja, mondja meg nekem, hogy van-e sok befolyása a grófnak a szövetkezetbe? . . .

Péter gazda megköszörüli a torkát és készül nagyot mondani, mint aki valóban érti a kérdést.

— Tudja Salamon úr, anyagilag igen kevés, szellemileg éppen semmi.

Mire jó a szövetkezeti mérleg.

Eleget mondták Simó József gazdának, hogy vigyázzon a gabonaszedő zsidóra, mert hamis a mérlege.

— No, engöm nem csal meg, — mondja Simó. Arra való a szövetkezeti mérleg.

Meghallotta ezt a gabonakereskedő, hát a gazda házához ment és ott felrakták a zsákokat, onnan egyenesen a kereskedőhöz ment a szekér, hát a gabonát meg nem mérhette Simó József. Hanem útközben bement dohányt venni a szövetkezetbe. Ott rögvest megmérte magát és tovább ment. A gabonakereskedő nem gondolt erre.

Mikor Simó Józsi harminc zsák gabonáját lemérték, hát odaszól a kereskedőhöz:

— Engemet is megmérhetne az úr!

A gabonakereskedő megméri Simót is.

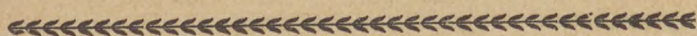
— No, hát mennyit nyomok?

— Kereken nyolcvan kilót.

— Akkor rendben van, — szól Simó csendesen, — de azon csodálkozom, hogy én a szövetkezettől idáig, hogy fogytam *hat kilót*. Tessék minden zsákot ennyivel pótolni, mert az száznyolcvan kiló éppen. Ha nem hiszi, költségemen hozatom le a szövetkezeti mérleget a gabonaméréshez.

A gabonakereskedő hallgatott és fizetett,

mert Simó uram megmondotta, hogy a gabona
fogyást csak tűrné, *de a saját testét hat kilóval
nem engedí kisebbre mérni . . .*

Nincs semmi különbség.

A tanító úr felesége lelkes támogatója a
szövetkezeti eszmének. Át van hatva a buzga-
lomtól. A hitelszövetkezet felállítása után két
évre a fogyasztási szövetkezetet is megalaki-
tották. A Salamon boltjából a Pista bolti szolga
is átpártolt a szövetkezetbe, mert a tanítóék
Rózsí cselédjére szemet vetett és tudta, hogy
már a fogyasztási szövetkezet megnyílt után
Rózsí nem fog járni Salamonhoz. Így aztán a
két szerelmes között nem csinált bajt a szövet-
kezeti bolt. Éppen úgy találkoztak, mint azelőtt,
éppen oly édes csókokat loptak egymástól, mint
azelőtt.

A tanítóné pontosan figyelte a szövetke-
zeti bolt haladását. A mérték pontos volt. Az
árú tiszta volt és kíváncsi vala, hogy Rózsí
észrevette-e a változást.

— No Rózsí! — kérdezi a boltból haza-
érkező cselédet, — nem tapasztaltál változást,
mióta szövetkezeti boltba jársz? Mi a különbség?

Rózsit éppen azelőtt csókolgatta össze Pista,
hát nyugodtan rámondotta a boldog szerelmes
leány:

— Nincsen kérem semmi különbség! . . .

Külön tisztelet.

— Mióta szövetkezet van a faluban, a szatócs Áron megemberelte magát.

— Én nem vettem észre.

— Már hogyné, hiszen hallotta, hogy nekem, a falu birónéjának mondotta: „Csókolom kezeit, készíti hánd!” . . .

A madárijesztő.

Kakucson történt meg, hogy a fogyasztási és értékesítő szövetkezet éppen a két szatócs boltja közé került. Ezek a konkurrenszek mindennap rendeztek kiabálást, csődülést és szídták, piszkolták a magyar boltot. Kikezdeni nem lehetett velük, mert igen csúnya, vásári hangon beszéltek, hanem az igazgató egy kedves, jókedvű bácsi kitalálta a módját.

— Van-e sok petróleumos hordónk? — kérdezi az üzletvezetőtől.

— Éppen tizenegy darab van.

— Ezeket mind rakassa ki sorjába a szövetkezet elé. Délután úgyis visszaküldjük a Hangyának.

— De mi lesz ebből? — kérdezi az üzletvezető.

— Majd meglátja, csak teljesítse, amit mondtam.

A tizenegy petróleumos hordót kirakták hosszú sorba a fogyasztási szövetkezet elé. Mikor a konkurrens szatócsok meglátták, ki nem állottak aznap az ajtóba. Este jelenti az üzletvezető a látogatásra érkező igazgatónak:

— Már tudom, hogy a hordók mik voltak.

— Nos?

— Madárijesztők jómadarak részére.

A „mínt szövötkezet“.

A pénzintézetek salakja a „mínt szövötkezet“.
 A szövötkezeti névnek és nemes eszmének
 ezek a fosztogató alakulatok legtöbbet ártottak
 hazánkban. Péter András uramat erről olcsó-
 szerrel, kis kölcsönvétel alkalmával kioktatta a
 sors. Mikor újra eljött hozzá a „mínt szövötk-
 kezeti“ igazgató, hogy mély hajlongásokkal
 újabb hitelt ajánljon, Péter András egy költe-
 ményt szavalt:

„Istennél az irgalom
 Bűnért könyörület,
 Csak egy, mit nem bocsát meg:
 A „mínt szövötkezet“! . . .“

Tegyétek vissza, hé!...

A kászoni hitelszövetkezetbe rendesen rakta be a részjegyek törlesztését Jakab Estvány. Egyszer azt mondja neki a sógora, aki borvizet hordott Udvarhelyre, meg Segesvárra, hogy:

— Hallod-e Estvány! A fránya essék a saját bankotokba! Rossz hirt hozok!

— Mít hoztál sógor?

— Az az országos Ugron bankja kridába ment! . . .

— Nállunk a Mózes János kezeli. Az gazdag ember, van vagyona.

— Ugronnak es vót, de mégis kridázott... Tudod-e hé! Jó lesz utána nézni a pénzednek...

Jakab Estvány be is sompolyog másnap a hitelszövetkezetbe. Azt mondja, hogy a pénziért jött, mert szükség. Hiába mondják, hogy a részjegyre történt befizetést nem kaphatja meg, mert Estvány káromkodik:

— Hóháromteremtette! Csak nem Ugron bank ez is itt, hogy nincs pénz! . . .

A góbék összenéztek. Aztán hogy ne becs-mérelje őket, hát visszaadták a pénzt kamatostól, de a kamatkiszámítás egy óráig tartott éppen, mert nehéz volt ám!

Mikor látta Jakab Estvány a pénzt, hogy megvan, hát megolvasta és visszaadta:

— Tegyétek vissza, hé! mert látom, hogy megvan a pénzem.

Éva szövetezék . . .

— No Mócsi szomszéd! a vízgáról jövök,
de szépen felelt a Juliska lánya.

— Mit kérdeztek a lelkemtől?

— A paradicsomkertről beszélt, de szépen
mondá: Éva pedig szövetezék a kígyó képébe
bujt ördöggel . . .

— No, abban a szövetezésben bizonyosan
nem lett volna elnök a plébánosunk!

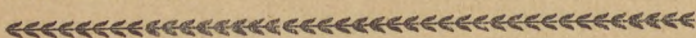
Szövetkezeti leányzó.

Arra vonatkozólag, hogy a szövetkezeti szellem, a szövetkezethez való ragaszkodás hódít a serdülő ifjúság körében is, érdekes adatot közöl velünk a b . . . újlaki szövetkezet elnöke.

A szövetkezet minden esztendőben szokott rendezni táncmulatságot. Egy ilyen mulatságon táncra kéri a pénztáros leányát egy hetyke legény.

A szövetkezeti szellemben nevelkedett leányzó végignézi a legényen és ezt válaszolja neki:

— Akkor táncolok magával, ha belép a szövetkezetbe.

Az a bizonyos szakértelem.

Egyik nógrádmegyei szövetkezetünknel megüresedett az üzletvezetői állás. Pályázó persze akadt bőven. Az elnök azt kérdezi az egyik aspiránstól:

— Aztán érti-e a mesterségét?

— Én ne érteném — felelt önérzetesen a kérdezett — eddig már négy szövetkezetnél voltam, de még egyszer sem tudtak rajtakapni.

*

Párja ennek az esetnek, ami L . . . -ben történt. Az elnök felteszi a kérdést a pályázónak:

— Aztán elég ügyes-e a boltossághoz?

— Eddig három szövetkezetnél voltam boltos, mikor eljöttem, mind a három beperelt, a pert azonban mindig én nyertem meg! . . .

Talicskázás közben.

— Hallotta-e Gyuri bá? Valami szövetekezeti vicces könyvet csináltak, hát mióta vannak szövetekezeti viccek?

— A bizony úgy lehet András bá, hogy a bibliai „Új szövetség“ óta!

~~~~~

A leghűségesebb tag.

— Ki a leghűségesebb tagunk Bodzás uram? — kérdi a szövetekezet elnöke a boltostól.

— A kisbíró.

— Hogy-hogy?

— Mert mióta a szövetekezet megnyílt, azóta csak a szövetekezet pálinkájától szokott berugni.

Megjött a csődtömeg gondnok!

Beregbarabáson is megalakult a fogyasztási szövetkezet. A „Hangya” kötelékébe tartozott, hát félév múlva már jött az ellenőr leltározni. Mert megmagyarázta azt Meskó úr szépen, hogy beteg szövetkezetre nincs szükség. Ahol baj van, ott ne tagadják, hanem számoljon fel a szövetkezet.

A szatócsok minden ügyekezete kárba veszett. A beregbarabási fogyasztók kitartottak a szövetkezet mellett. Mikor félév leteltével eljött a központból a „Hangya” ellenőre, örömmel látta a rendet és jó vezetést. És leltározni kezdett, még pedig akkor nap reggel a boltajtót becsukták, hogy zavartalanul végezze.

Nosza volt csodálója a becsukott ajtónak. A nyitva hagyott ablakon bebámultak és találgatták az esetet. A szomszéd szatócs kárörvendő arccal jött az ablakhoz. Betekint és elkiáltja:

— Meg von a khrida! megbokhta a hírös szüvetkhezet! Itt a csüdthümeg gundnukht! . . .

Nagy és egyenlő.

Román dászkál: Tudod-e magyar szűrös, hogy mi a mindenütt nagy?

Magyar szűrös: Az Isten.

Román dászkál: Én embert gondoltam.

Magyar szűrös: Az nincs mindenütt nagy.

Román dászkál: Hát a zsidó! Az Magyarországon *nagy* magyar, Oláhországban *nagy* oláh, Németországban *nagy* német, Franciaországban *nagy* francia, Angolországban *nagy* angol.

Magyar szűrös: Igazad van dászkál, de mindenütt egyenlő is.

Román dászkál: Ugyan miben?

Magyar szűrös: Minden országban *egyenlő* ellensége a szövetkezeteknek.

(M. A. Kövesdi.)

Gyorsan beszél, lassan fizet.

Egy keveset gyors beszédű vala János gazda. Úgy mondták, hogy habari. A kötvényre törleszteni kellett volna, de nem törlesztett, hanem beállított mentegetődni. Rettentő gyorsan mondta el a baját:

— Rossztermés. — Szájéskörömfájás. — Jégverésmiafene. — Hátfizetninemtudokkérlem! . . .

A szövetkezetí könyvelő csendesen mondja rá:

— János, János! Maga rettentő gyorsan beszél, de igen lassan fizet.

A halzsír, mint szövetkezet-alakító.

Egyik nógrádmegyei faluban nagyon nehezen ment a szövetkezet szervezése. A pusztavéletlen lendített egyet a dolgon, úgy hogy mármár a szövetkezet pompásan működik és virágzik.

A falubeli lakosok halzsírral kenik a csizmájukat és ilyen frissen kent csizmával járnak isteni tiszteletre. Valamí két-három vasárnapon át azonban olyan orrcsavaró bűz támadt a templomban a halzsírozott csizmák után, amit lehetetlen volt kitartani. Utána jártak a dolognak és kisélt, hogy a falubeli szatócs petróleumos hordóban tartja a halzsírt, ezen aztán annyira megharagudtak a derék palócok, hogy nyomban hozzáláttak a szövetkezet szervezéséhez.

Azok a híres papírzacskók.

Magyar átok, régi átok, hogy ellensége a magyar a magyarnak. Ambrus gazdát nem választották meg a felügyelő-bizottságba, hát ezért rettenetesen megharagudott a szövetkezetre, A felesége pedig hűségesen vásárolt a fogyasztásítól.

A fiatal Ambrus gazda látva a papírzacskókön a szövetkezeti céget, még jobban bosszantotta, de nem mondotta azért az asszonynak, hogy ne menjen a szövetkezetbe, hanem ócsárolta a fűszernémüt.

— Ez a kávé izetlen! A cukor egérszagú!
Az ecet bűdös! Az olaj dohos!

Még a só is keserű vala.

Az okos asszonyka hallgatta egy darabig, de végre ráúnt a szakadatlan panaszra. Megmondotta az üzletvezetőnek a fogyasztási szövetkezetben. És az okos szövetkezeti boltos segített a bajon. Vett papírzacskót a Salamon zsidótól és abba csomagolta az Ambrus felesége részére a fűszert.

És a magyar átok baját meggyógyította egy kis szövetkezeti fogás. Még csókot gyakran is kap érette a fiatal asszonyka.

(H. L.)

Ebre hájat bízni . . .

Meginterpellálják a falusi szatócsot, hogy miért olyan nagy ellensége az újonnan megalakult fogyasztási szövetkezetnek.

A szatócs mentegetőzött:

— Dehogy vagyok én ellensége, sőt ellenkezőleg. Annyira barátja vagyok a szövetkezetnek, hogy hajlandó vagyok azt az embert, akit boltosnak felfogadtak, ingyen kitanítani.

— No már abból bajosan lesz valami — felel egyet hunyorítva a szövetkezet elnöke. — Tudom, szomszéd, hogy maga se küldené a lányát a kaszánya konyhájába főzni tanulni,

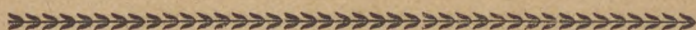

Mire való a józanság?

Szövetkezeti elnök: Miért kell a szövetkezeti boltosnak józannak lennie?

Üzletvezető: Hogy a részegeket haza tudja vezetni.

Milyen büntetés jár ki a szövetkezetek vezetőinek?

Egyik kerületi értekezlet alkalmával már a fehér asztal mellett tárgyalták a szövetkezetek vezetői, hogy mennyire haragszanak a szatócsok

a fogyasztási szövetkezetek vezetőire. A nagy-
.....i szövetkezetnek jóízű mondásairól híres
egyik igazgatója a következőleg jellemezte a
helyzetet:

— Tudják uraim, amennyire én ismerem
a viszonyokat, ha a szatócsoknak volna joga
ítéleteket hozni, akkor miránk a következő
büntetések várnának:

Arra, ki a szövetkezeti mozgalmat meg-
indította: *egy évi börtön.*

Arra, aki a korlátolt kimérést kieszközölte
a szövetkezetnek: *öt évi fegyház.*

Aki pedig a korlátlan kimérést, annak *kötél
általi halál* és addig lógjon az akasztófán, míg
a varjak szét nem szedik.

~~~~~

Orvosszer a hitelezés ellen.

A k.....i szövetkezetnél állandóan sok
baj volt az adósokkal, akik jó magyar szokás
szerint hitelbe vásárolni nagyon is szerettek,
de adósságot fizetni éppenséggel nem. Az elnök
végre is beleunt az adósokkal való vesződésbe
s egy szép napon kiírta a bolt ajtajára:

Hitelbe csak az kaphat, aki a
perköltségeket előre megfizeti.

És az orvosság használt.

(„Hangya“ évkönyvből.)

Szövetkezeti protekció.

— Te Jóska! te!
 — Hallom no! hát én!
 — Téged választottak be a fogyasztási boltba?
 — Az már előre biztos dolog volt.
 — Biztos a dumé, hiszen a másikat a Károlyi gróf, a szövetkezetek apja ajánlotta.
 — Csakhogy édes apám megmagyarázta az igazat.

— Meg-e?
 — Meg a! Kimondotta az igazságot, hogy Károlyi gróf a szövetkezetek apja, de a Károlyi gróf apja nem volt szövetkezeti ember! Nem a!

— No, az igaz, mert...

— Nem mert, hanem az igaz, hogy az én édes apám ellenőr a szövetkezetbe, hát érti-e kend? Az én apám szövetkezeti ember volt, de a Károlyi grófé nem. Ezt mindenki megértette nálunk.

Szedi-e már?

Ebergőcön már régebben működik fogyasztási szövetkezet. Ebergőcnek utolsó vasúti állomása Fertőszentmiklós, az érkező portékákat tehát innen kellett az ebergőci szövetkezetnek befuvaroztatni. A szövetkezet állandó fuvarosának Vas Mihály volt a becsületes neve. Valahányszor portékaért jött a vasúthoz, mindig a fertőszentmiklósi szatócs előtt kellett elhaladnia. Ez pedig esküdt ellensége volt a szövetkezetnek, amely nagyon sok vevőjétől fosztotta meg őt. Fort is a méreg a szatócsban és valahányszor meglátta Vas Mihály uram kocsiját, mindannyiszor utána kiabált:

— Rossz vasat, rossz vasat.

Vas Mihály uram hosszú időn át tűrt keresztényi nyugalommal. Mintha sejtette volna, hogy lesz még alkalma visszaadni a szatócs incselkedéseit. Úgy is történt. Fertőszentmiklóson is megalakult a szövetkezet, hamarosan berendezték, még pedig ugyanabban az épületben, amelyben a Vas Mihály uramat gúnyoló szatócsnak volt azelőtt az üzlete. Csak erre várt Vas Mihály uram. Egy szombati napon végighajtat ismét Fertőszentmiklóson és szembe találkozik az ő gúnyolódó szatócsával.

Vas Mihály uram megállítja a kocsiját, aztán jó hangosan odaszól a szatócsnak:

— No szomszéd, szedi-e már a rossz vasat?

Ki a hibás?

- A hitelszövetkezettel haragba állok.
- Mit csinált kendnek?
- Nem hitelez! . . .
- Akkor nem kend a hibás!
- Persze hogy nem én, hanem a szövetkezet.
- Vagyis a — telekkönyv.

Legjobb üzletvezetői bizonyítvány.

Egy szövetkezeti üzletvezető nagyon iszákos és hanyag vala. Az igazgatóság fölmondott. Állás után nézett. A határos megye egyik községében megválasztották, de úgy, hogy hozzon egy ajánló levelet onnan, ahol legutóbb állásban volt.

Beállit tehát a szövetkezetbe és kéri az igazgatót, hogy legyen szíves őt ajánlani, mert csakis úgy fogadják föl.

Az igazgatóság összeült. Tanácskoztak.

— Jót nem írhatunk róla, — szól az igazgató — mert akkor magunkkal jönnénk ellentétbe, mert ha jó lett volna, nem bocsátottuk volna el. Rossz bizonyítványt, illetve érdemlegeset nem adhatunk, mert akkor meg tönkretesszük.

Úgy határoztak, hogy egy iv tiszta papírt kap egy borítékban lepecsételve. Meg is történt és átadták neki.

Beállit tehát az új állásba az üzletvezető és átadja az ajánló levelet. Felbontják:

— De hisz önről nem írnak semmit, ez egy tiszta papír.

— Természetes, — szól a leleményes üzletvezető — csak tudnának reám valami rosszat, majd beleírták volna.

És így felfogadták, de az életéről további adat nincs.

(H. L., Tolna-Ozora.)

A szövetkezeti ábécé.

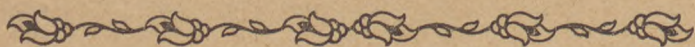
Ferenc gazdának sehogyse ment a fejébe, hogy mi az a szövetkezés, pedig a pap igen szépen, ékes szavakkal magyarázta. Most is éppen a gyűlésből mennek haza a szomszédal, hát bolygatják a kérdést.

— A papunk mindig a szövetkezet üdvösségéről (üdvös voltáról) beszél, de máig se tudom, hogy az mi a csuda!

— Tudja-e Ferenc szomszéd, annak egyszerű az ábécéje. Mert ha mi ketten egymással

verekedünk, az semmi. De ha szövetkezünk, hogy ketten, közösen a Márton sógort megverjük, hát az aztán biztos siker.

— Ezt már értem, de hát a pap miért nem így mondotta?!

Melyik szövetkezésbe nem ment volna bele Károlyi Sándor gróf?

Egyik alföldi iskolában kora tavasszal megtartották az évváró vizsgát, mert következett a mezei munka és szükség vala a gyermekek kezére is ahol bírták a dolgot. Szabó László uram, a fogyasztási szövetkezet igazgatósági tagja szintén elment az évváró vizsgára, mert a magyar történelmet igen szerette hallgatni. Minden évben öt koronát adott a legjobb történelemtudónak a gyermekek között.

A vizsgázó gyermekek nemes versenyre keltek a szép ötkoronásért. Pompásan feleltek a kérdésekre. Egyik fiú éppen a morvamezei eseményekről beszélt:

— Habsburg Rudolf és Kun László magyar király a Morvamezőn találkoztak és szövetkeztek..

Szabó László beleszólott csendesen:

— Szerencsájük, hogy nem akkor élt Károlyi Sándor gróf, mert ő nem ment volna bele abba a szövetkezésbe.

50% vagy 5%?

Remete István negyven esztendő, tehát éppen ennyi ideig élt a Salamonék bolti cikkeivel. Most, hogy megnyílt a szövetkezet, Remete István ott vásárol. Salamon fájlalja a jó vevőt. Meg is szólítja és kezdődik a rábeszélés, de István gazda se hagyja szó nélkül:

— Ne ízéljen Salamon. Negyven esztendeje fogyasztok a boltjából, a hátralevő napjaimba a szövetkezetből vásárlók.

— Thodja mit, Isván gazda? Egyezzünk ki 50 phercenthre.

— Hogyan?

— Az édes aphja élt 90 eszthendőt, Isten

éltesse tovább, de annyit maga is éhl. 50% annak fele. Vagyis 45 eszthendű. Még csak 5 eszthendűt járjan az én bolthomba, azothán 45 eszthendűt a szövetkezetbe. Na, jól van? . . .

— Ötven percent nagy uzsora. Öt percenttel is megelégszenek a szövetkezetbe. Én is megelégszem az alkunál ennyivel. Az életem idejének csak 5%-ig vásárolok a szövetkezeti boltban.

— Nadjon helyes. Hát nálam vásárol még negyvenöt évig. Azután a szövetkezetben 5 évig . . .

— Nem úgy! Előbb a szövetkezetnél öt évig! Azután járok Salamonhoz 45 évig.

— Áj, váj! Nekem ez az 5 phercenth fáj! . . .

Nagyot mond a baka.

Csép Józsi bácsit elnöknek választották a tejszövetkezetben. Elnöki székfoglalójában sok mindent elmondott, még azt is, hogy ő neki a szövetkezés *belső értelmét* már ezelőtt negyven esztendővel megmagyarázták.

— Negyven esztendő előtt még a szövetkezésnek híre se volt Magyarországon Józsi bá'! — figyelmezteti a tanító.

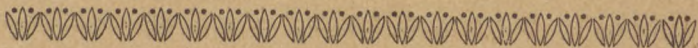
— Nem volt a civil nép között, de volt a katonaságnál — erősítgeti az új elnök. — Már a sorozásnál így kezdték a belső értelmét magyarázni nekem (és leírta Csép Józsi bácsi): *szövetkezet*.

Borozás után.

— Komám! Ez a világ mi volna, hogyha hitél nem volna?

— Hát fogyasztási szövetkezet, mert ott sincs hitél.

Iskolában.

— Stéhkappen Móric! Mi a szövetkezeti hitél?

— Az von egy hasznos ögylet.

— Magyarázd tovább!

— Nu, hát nem láthja a thátímat a *mínt* szüvetkhezethül? Kheres öthvenezér kroncsíkba évi mellékhest. Hát nem von edj hasznos ögylet?

Az a minta kollekció.

A szaktudás hiánya és tapasztalás hiánya sok mulatságos dologra ad alkalmat, kivált az új szövetkezeteknél. A fiatal szövetkezetek nem mindig találnak szakképzett embert, akiben meg is bíznak az ismeretség jussán. Így történik meg, hogy inkább elnézik a szakbeli járatlanságot az ismert becsületességért.

Egyik fiatal »Hangya«-szövetkezetnél történt meg az alábbi eset:

A Hangyától megérkezik a minta kollekció. Vele a számla is. Azért számlázzák az érték nélküli kézműmintát, hogy rendelés után visszakapják. Úgy a könyvelő, mint a boltos, csak azt látják a számlán, hogy valami ismeretlen portéka, aminek az ára hat korona. A könyvelő bevezeti a számlát a raktár- és a boltoskönyvbe, mindjárt be is kalkulálja az érkezett portékát különként négy koronájával. A boltos fel sem bontja a csomagot, hanem beteszi egy fiókba és vár a vevőkre. A vevők azonban nem jelentkeznek, e helyett azonban rövid idő múlva jött az ellenőr rovincsolás végett. Persze hamarosan feltűnt neki a raktár- és boltoskönyvbe bevezetett tétel s megkérdezi a könyvelőt, hogy:

— Miért terhelték meg a boltost a minta kollekció értékével?

A könyvelő hamar készen volt a felelettel:

— Azért, mert szabály az, hogy minden érkezett áruval meg kell a boltost terhelní.

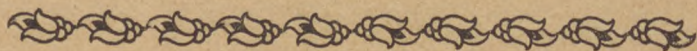
Az ellenőr mosolyog és hamarosan tisztában volt a helyzettel. Odafordul a boltoshoz s azt kérdi:

— Megvan-e az a minta kollekció?

— Meg bizony, még fel se bontottam, mert bizony senki sem keresett ilyen portékát.

— Hát aztán boltos uram, tudja maga mi az a minta kollekció?

— Egész bizonyosan nem tudom, de azt hiszem, valami sertés vagy marhatáppor lehet, nálunk pedig az ilyesmit nem igen használják.

Nem megy.

A nagyságos földbirtokos úrnak a birtokát kisérdák vették ki, mint földbérlo szövetkezet. A falu másik földbirtokosának pedig a falubeli szójárás szerint elment a birtoka, vagyis dobra került. A tönkrement birtokos érdeklödve kérdezi az egyik földbérlo szövetkezeti kisérdától:

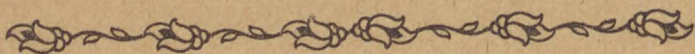
— Jól megy-e a földbérlo szövetkezet Mihály?

— Mönni nem mögy, — feleli Mihály gazda — mert még mindenki bírja a rátát...

Nem érdemes lopni.

Az óradnai fogyasztási szövetkezet alakulásakor történt. Az igazgatóság már kibérelte a bolt helyiséget is és éppen azon tanácskoztak, hogy a raktárhelyiség zárát, amely nagyon gyengének mutatkozott, fel kellene cserélni egy jóval erősebbel.

— Fölöslegesnek tartom — szól közbe az egyik igazgatósági tag — az ajtózárnak a megerősítését. Hiszen, ha majd a szövetkezet megnyílik, úgyis olyan olcsón adjuk a portékát, hogy nem lesz érdemes lopni.

Ádám és Éva szövetkezése.

A tanító úr a hitelszövetkezet könyvelője és éppen a szövetkezetből jött tanítani az iskolába. Az iskola folyosóján megkérdezi a fogyasztási szövetkezet üzletvezetőjének kis fiát:

— Mondd meg Jóska, hogy Ádám és Éva szövetkezeti emberek voltak-e?

— Nem! — válaszol erős határozottsággal a gyerek.

— Miért?

— Mert nem szöttek és nem vetkeztek, így hát nem szövetkeztek. Ezt édes apám mondotta, hát igaz! (Aki pedig humoros szövetkezeti boltos vala.)

Már valami lesz.

Részeges Áron mindenét elítta. Oda úszott a háza, telke, földjei a torka garatjára. Végre a fogyasztási szövetkezet vette ki a regálét és ekkor Részeges Áron végképp elkeseredett:

— Eddig volt nyolc kocma a községben. Ha hétből kikoptam, a nyolcadikban volt hitel. Mióta a szövetkezet a regálás, csak négy kocma van csupán és mind a négyben ismernek. Így aztán vagy megszököm a drága szülőfalumból, vagy megjavulok . . . Már valami lesz! . . .

A „mint szövetkezet“ után.

Egyik fővárosi uzsorás „mint szövetkezet“ igazgatóját a bukás után becsukták. Az igazgató úr fiától kérdezi valaki:

— Móric, hányféle szövetkezet van Magyarországon?

— Nagyon sokféle, de egy sem jó.

— Honnan tudod?

— A papa mondta . . .

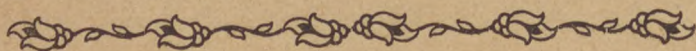

A bukás.

A községi bíró buzgólkodott leginkább, hogy K . . . n a szövetkezet megalakuljon. Zrínyi Mózsí, a falu szatócsa, iparkodik őt lebeszélni:

— Hiába igyekszik, bíró uram, úgyis megbukik a szövetkezet.

— Nem baj az, Mózsí barátom, maga is háromszor bukott meg és minden bukás után egy jó nagy darab földet vett. Hát majd mi is iparkodunk így előre bukni.

A kedvezmény.

Nagyétű ember volt Kukac András, a n . . . i község kisbírája. Egyszer fogadott, hogy egy ültében megeszik két kilogramm szalámit. Csak mikor már a fogadást megkötötte, akkor gon-

dolta meg jobban a dolgot. Megvakarja a füleit és így szól:

— Ide hát azzal a szalámíval! De legalább annyi kedvezményt kikötök, hogy a szövetkezetből való legyen, de Salamonnál mérjék meg!

Gergő bácsi furfangja.

A hitelszövetkezeti helyiség tömve volt atyafiakkal. Biz' a legtöbbjének állni kellett, mert csakis egy pad szolgált ülőhelyül. Gergő bácsinak éppen nem tetszett az álldogálás. Azon törte megöregült fejét, hogy miképp tudna helyet szerezni magának a tele ült padon?

Végre megállapodott valamiben. Az ablakba állt, szörnyű, nagy csodálkozással összezsáptatva a tenyereit:

— Oh, Uramsénistenem! Még sohase láttam ilyent!...

Rohantak az atyafiak az ablakhoz, mind az állók, mind a padon ülők.

Mi az?... Mi az?!...

Gergő bácsi pedig azalatt hátrahúzódott s kényelmesen elhelyezé magát az üresen hagyott padon.

— Hiszen nem látunk semmit! — zúgolódtak az atyafiak.

— Én se sokat — szólt flegmával Gergő bácsi — de csakhogy ülhetek már.

(Csáte Károly, Kőrmend.)

A szervező titkár úr beszél.

— Tudjátok fiuk, mikor a központ kiküld vidékre szövetkezeteket szervezni, hát nem iszom reggel bort.

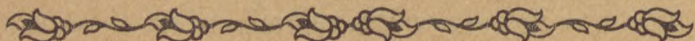
— Hát sört, vagy pálinkát?

— Becsületemre mondom, hogy behozatok két korsó vizet és azt megiszom!

A társaság szörnyülködve hallgatja a rémes eseményt, csak egy kopasz fiú szól közbe:

— Nem érzed olyankor magad *nádtermelő szövetkezetnek a kákaszövetségből?* . . .

(Csernay.)

Honnan tudja?

— Hallotta-e Salamon uram, hogy a szomszéd faluban is fogyasztási szövetkezet van alakulóban?

— No és ki vezeti a mozgalmat?

— A pap meg a tanító.

— Akkor megbukik a szövetkezet hamarosan, mert ezek nem értenek az üzlethez.

— Honnan tudja?

— Onnan, hogy húsz év alatt becsaptam magam is őket vagy százszor, de sohase vették észre.

Győz a hízélgés.

— Meskő úr szépen, igen szépen beszélt és jót mondott.

— De Salamon kezét csókolt.

— Ne mondja?

— Úgy bizony!

— Akkor megpróbálom, még egyszer nála vásárolok . . .

A folyadék.

Hitelszövetkezettel kapcsolatos szövetkezeti boltot készültek felállítani a faluban. Kutaknál, házak előtt, mindenütt csak arról folyt a szó az atyafiak körében. Még az öreg Löcsnét is érdekelte a dolog, éppen tollfosztáson lévén Tóth Ferkóéknál.

— Hát osztán lehet-e majd folyadékot is kapnyi a bótban? — kérdezte a dévaj leányoktól.

— Lehet, lehet, Bábí néném. Lesz ott petrólium és repceolaj is — mondák huncutkodva a leányok, holott jól érték, milyen folyadéokra gondol az öreg néni.

— Nem olyan folyadékot kérdek, hanem amilyent a zember a gyomrának használ? — mondta a Bábí néni.

— Persze, hogy olyant is árónak majd. Példának okáért ecetet és faolajat . . . — mondták ismét általános nevetés közt a leányok.

Bosszus lett erre a Bábí néni, hangosan mondta:

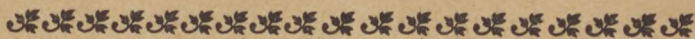
— Ördög buj'k a farcínálós kedvetekben! Utesztek, mintha nem értenétek, ho' borru', meg pálinkáru van szó! . . .

(Csáte Károly, Körmen).

A szövetségzett ész.

- Engedi már a Salamon.
- Mi a kutya ikrát enged?
- Nézze, csak egy fillér egy skatulya gyufa.
- Arra köphet kend, de egy kiló kávé csak 80 deka, azt mérje meg!
- Nincs mértékem.
- Azért nincs kendnek szövetségzeti esze.

A szabad kéz.

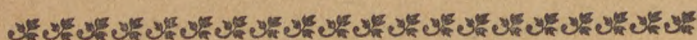
György gazdát rábeszéli a közvetítő, hogy kölcsönt vegyen a „mint” szövetségzetből. Nem

is fordult a helybeli hitelszövetkezethez, hanem a városi „mínt“-hez, ahol megfejték a zsebét.

— Nagy előny a városi „míntszövetkezet“-nél — dicséri a kölcsönközvetítő — hogy ott az igazgatóságnak *szabad* a keze, gyorsan adja a kölcsönt.

A kölcsön visszafizetése után sóhajtva mondja György gazda :

— Igaz, hogy gyorsan kiadták, de gyorsan is számoltak. Mégse gondoltam, hogy ott annyira *szabad* (üres) a keze az igazgatósági uraknak.

Ragaszkodás a központhoz.

Az egyik kerületi értekezleten történt.

Az elnök éppen a központhoz való ragaszkodást fejtegette, amikor közvetlen utána felállott egyik szövetkezeti kiküldött és a következőket mondja :

— Én már meggyőződtem arról, hogy mégis csak a legjobb a központtól vásárolni mindent. Egy darabig mi is kacsintgattunk idegen cégekre, de bizony velünk megesett az, hogyha inggombot rendeltünk, lakatot küldtek helyette. Aztán akárhányszor a citromot összecsomagolták a vasárúkkal. Az igaz, hogy az sohase fordult elő, hogy a citrom nyomta volna össze a vasat, hanem mindig a vas a citromot.

Cigány-szövetkezet.

Csicsóban történt az eset.

Jámbor Dániel tiszteletes úr buzgólkodására most három éve megalakult a csicsói hitelszövetkezet.

Mivel mindenfelé a nép között legelőször is hitelre van szükség, azért alakult meg leghamarabb a hitelszövetkezet. Azután nemsokára a fogyasztási szövetkezet is létesült. Hogy a falu népe a boldogulás útjára lépett, hát a cigányok is csodálkozva nézték.

Mert tudni kell, hogy a vármegye területén nincsen olyan híros patkó-készítő cigánysereg, mint Csicsóban. Közel harminc család foglalkozik a kovácsolással és a vármegye határán túl is elviszik a csicsói híros patkót vásárra.

Hogy a hitelszövetkezet és a fogyasztási szövetkezet tagjai beszélni kezdetek az értékesítő szövetkezetről, hát a cigányok is oda füleltek. Mikor a közös értékesítés előnyeit elmondotta egyik-másikértelmesebb gazda, hát a fogékony cigány koponya értette meg leghamarabb.

Azok a gazdák pedig így beszéltek:

— Minek vigyük mi be a városba a búzáunkat 3—4 zsákjával eladni? Hiszen, ha a városba-járás fuvar-költségét ráüssük a három zsák búzára, az a szállítás rettentő sokba kerülne. Akár Pestre is elvisznek egy zsák gabonát annyi pénzért. De ha összeállunk és egy

kocsíra felrakunk rendes hús zsákot, a hús zsák beszállítása is csak annyiba kerül, mint a három zsák. Egy fuvarozás ez is, az is! De egy gazdának talán nincsen hús zsák eladó gabonája, csak éppen három. Ezért kell összekerülni a szövetkezetbe, hogy már a fuvarozásnál nyerjünk valamit.

Aztán tovább fejtegették a *gabonaraktár-szövetkezetek* előnyeit. Az előleg által való nyereséget. A gazda előleget kap a raktár szövetkezettől a beszállított gabonára és így segítve lesz a bajon. A raktár szövetkezet pedig az így összegyűjtött szövetkezeti gabonát akkor adja el, amikor jó ára van a gabonának. Tavasz felé, mikor felmegy az ára.

No, így beszéltek és ehhez hasonló érdeemes dolgokról folyt az eszmecsere, mikor a vén Kokarás Jani cigánykovács eszében is meggyűltek a gondolatok.

— Ha a gazdák szövetkeznek a megélhetés végett, hát a cigányok is szövetkeznek! — így gondolta Kokarás mester.

Össze is hívta a cigány kovácsokat nemcsak Csicsóból hanem a közeli falvakból is. Egy szép vasárnap délután ültek össze tanácskosásra.

A szószóló Kokarás Jani volt. Hát szépen is beszélt a kovács mester. Megfogta a beszéd velejét, akár kalapácsot a *pöröly* mellett.

— Már én azt gondoltam, hogy kövessük a jó példát a faluban!

— Hogyne követnők?! — mondták a mórék érdeklődve. Azt hitték, hogy valami sonkalopás készül.

De a szóvivő másról beszélt. Előhozta a csicsói patkó hírességét. Elmondotta, hogy milyen káros az, hogy egy vásárra öten-hatan is elmennek a cigány kovácsok, míg a másik vásárra egy se megy! Nincs összetartás!

— Már az igaz! — bizonyították a mórék.

Kokarás mester alapos betanulással beszélt tovább és mind igazat mondott. Otthon a pöröly mellett gondolta ki mind azokat.

— Nem sokkal jobb volna, ha minden vásárra csak egy kovács menne? . . .

— Húzzunk sorsot rá! — kiálták a cigány kovácsok.

— Nem kell sorsot húzni! — magyarázta Kokarás mester — mert minden kovács közös raktárból viszen patkót a csizmára. A közös raktárba pedig minden cigány kovács mester egyformán dolgozik. De az az előnye is lesz a szövetkezetnek, hogy a vásár napján nem verik le a patkolás árát. Csak egy cigány lesz a vásáron és szabott áron dolgozik. A többi hat nem tátja a száját, hanem itthon munkálkodik, keres.

Ezelőtt egy kisebb vásáron is öt-hat patkoló cigány lopta a napot és fizette a fuvarbért oda és haza mind a hat! . . . Minek való ez? . . . Miért ne lehetnének szövetkezeti urak, amint a falusi nép, hogy boldogul?!

Igy készült a derék eszme Csicsóban. És a cigány-szövetkezet csakugyan megalakult. Volt benne csizmapatkó-készítő, lópatkó-készítő, lópatkószeg-készítő, serpenyő-készítő, harang-kovács, egyszóval a kalapácsos cigányok.

Elismerést érdemelnek azért, hogy szépen kezdették! A cigány hirtelen buzdul, mert hevesvérű nép. A szövetkezet dolgai igen jól mentek, de a legfőbb alap hiányzott.

A tisztesség! . . .

E nélkül pedig szövetkezet nem lehet.

Szájjal-szóval mindenik cigány tisztességes, csupa becsületes volt, hanem a cselekedet mást igazolt. A szövetkezet csak becsületes embernek való. A mórék pedig csak azon törték fejüket, hogy miként csalják-lopják meg a szövetkezetet.

Roszbabbnál-rosszabb árúkat csempészték be a rak-tárba, sőt loptak is, ha lehetett.

Így lett a szép és jó úton indult első cigány-szövetkezetnek szomorú vége, keserves bukása. Hanem egy milliókat érő szövetkezet bukása sem csinálhat nagyobb lármát, mint a csicsói cigányok. Kígyót-békát, lopást, rablást, ordítottak egymásra, ami igaz is volt.

Hanem a cigány-szövetkezetet soha fel nem támaszt-hatták. Az örökre meghalt.

De szép emléke megmaradt.

A mi vidékünkön a szövetkezeti központ a gyön-gén álló szövetkezetet „cigány-szövetkezet”-nek nevezi. A szövetkezetben pedig a nem igazságos és tisztességben kétséges szövetkezeti tagot „cigánytag”-nak nevezik.

Adja Isten, hogy hazánkban ilyen „cigány-szövet-kezet”-nek nevezhető szövetkezet egy se legyen és „cigánytag” is mentül kevesebb akadjon! Mert a szövet-kezet lelke: a tisztesség, megölője: a cigánykodás.

(Péterfy Tamás.)

Érthető magyarázat.

Egy fogyasztási szövetkezet fölszámolt. A leg-buzgóbb tagja sehogyse bírt belenyugodni a szövetkezet sorsába. Meg is kérdezte azután a Hangya egyik jóhumorú ellenőrét, hogy csak azt mondja meg, miért bukhatott meg az ő alapításuk?

— Azért Péter bácsi, mert itt nem az üzlet-vezető vezette az üzletet, hanem az *üzlet* vezette az üzletvezetőt.

(H. L., Tolna-Ozora.)

Biblia magyarázat.

Az ország egyik jó bortermő vidékén megalakult a pinceszövetkezet. Ugyan akkor sok szó esett az antialkoholizmus terjedéséről. Volt a községnek egy bibliaidézője, akít *bibliás Fekete János*nak neveztek éppen a bibliai mondasái miatt. Most is előhívták *bibliás Fekete Jánost*, hogy mit ír a biblia az antialkoholizmusról. És Fekete János megfelelt szépen.

— Azt mondotta Jézus, hogy csakis azok lehetnek antialkoholisták, akik még szövetkezet pincéből bort nem kóstoltak . . .

Az aratók dalolnak.

Dalolva jönnek az aratók. Levágták a hullámzó kalásztengert. Ma aratóünnep lesz. A füstösképű cigánybanda ropogósan húzza a talpalá valót. A legények, lányok reggelig tánczolnak. Messze hallatszik a kurjongatás, muzsikaszó.

A gazda a kapuban várja az aratókat. A legidősebb arató tisztességtudólag leveszi a kalapját. Odaáll a gazda elé, hogy elmondja köszöntőjét. Egyszerre vége szakad a ricsajnak. Az öreg Andrást körülállják és áhitattal hallgatják szavait, mert az öreg szépen beszél és igazat mond:

*„Adjon Isten gazduramnak jó estét!
Bő áldással raktuk minden keresztjét.
Mauthnertől szereztük a vetőmagot,
Bizony mondom bőséges termést adott.”*

Az aratók búsulnak.

A szomszéd határban nem dalolnak az aratók. Szomorú a gazda, mert gyöngé a termés. Azon gondolkozik, hogy érdemes lesz-e levágni. Hiszen csupa szalma. Egy esztendő munkája kárba veszett, mert rossz volt a vetőmag.

Búsul a gazda. Sír a felesége. Kenyér nélkül maradtak a gyermekek. A szomszéd határból kurjongatás, muzsikaszó hallatszik. Ott dalolnak az aratók. Itt még keserűbb a gazda csalódása. De tudja már, hogy hol követte el a hibát! Nem vetett megbízható magot. Erre az esztendőre már minden késő!

Föltekint az égre. Nagy szomorúságában csendesen felsóhajtott:
„Én Istenem segíts meg, ne hagyj el! Odaát a más határban dalolnak az aratók. Én csak sóhajtozom. De fogadom, hogy soha többé máshonnan vetőmagot nem veszek, mint csakis Mauthnertől.

Pipás Kis Mihály tizedesei.

A hitelszövetkezet pénztárosává egyhangúlag a gazdag pipás Kis Mihályt választották meg az atyafiak. Tiszteletbeli lévén az állás, Mihály gazda nem valami szívesen fogadta el díjtalan hivatalát. De kitérni már annyiban sem mert a megtiszteltetés elől, mert a furfangos mester olyanformán tevő fel megválasztására vonatkozó indítványát, hogy ezen nagy bizalmi állást a falu legtisztességesebb, legbecsületesebb, leggazdagabb (ez a fő s ebből következik az is), legokosabb, szóval a legkülönb polgárával kell betölteni. S ez pedig szerinte nem más, mint a Kis Mihály gazd'uram.

Akkurát igaznak tartotta ezt pipás Kis Mihály is. Így el kellett fogadnia a pénztárosi állást, nehogy még más legyen a legkülönb ember a faluban.

Bözse néni, a felesége, éppen nem örült az ura „pénztáros úr“ titulájának, mert szentül meg volt arról győződve, hogy előbb-utóbb oda lyukad ki a dolog, hogy fizetni kell s oda lesz az egész vagyon. Nagy patáliával fogadta Mihály gazdát az udvaron:

— . . . Egye meg a fene a boloncságukat! Különb ember vót kie annékü is az egész kódés falúná . . . Hát azt akarja kie, hogy az egész vagyonunkat elsinkófálják az urak! . . . Dejszen el lehet rá készöve kie, megmosdatom

azt a vén bolond fejét mindennap, de víz és szappan nélkü. Tudom Istenem, elmegy a kedve attu az úri tempótu! . . .

Mihály gazda okosabb létére egy szóval sem védekezett, csak a mindig szájában lógó pipáját (melytől előnevét is kapta Pógyesz Csicsótól, a falu cím osztogatójától) szortyogtatta hangosabban. Így a házi prédikációk, igaz, hogy gyakorta kijártak, de napról-napra kurtábbak lettek s két hét múlva teljesen elmúltak, mint a Bakter Zsuzsa néni ajándék malaca. Ugyanis (ez már több helyen is úgy szokott lenni) új és újabb dolgok adták elő magukat a háznál, amikről Bözse néninek prédikációkat kellett tartani.

Mihály gazda tehát nyugodtan eljárhatott aztán a vasárnap délutánonkénti hivatalába. A pénzkezelést még nem tartotta annyira terhesnek, miután kedves jószág előtte (másnak is!) a pénz, de a lájstrom vezetéssel sehogy sem birt megbarátkozni. Nem is vágott az soha össze a pénz állománynyal. De ez még nem volt nagy baj, ki lehetett utólag javítani a könyvelősködő mester könyve szerint. Hanem egyik forró nyári napon hogy-hogy nem, a pénzállomány a tanító könyvével sem egyezett: hiányzott ugyanis öt korona. Valakitől annyival kevesebbet vételezett be. A gyanú Csíza Gergőre esett, hogy az fizetett kevesebbet. Meghívták. Hasztalan volt, Gergő bácsi tagadott, mint egy

oláhcigány. Ennélfogva Mihály gazdának a saját zsebéből kellett pótolni a hiányt. Vakarta is szörnyű mód a fejét:

— Hej! jobb lenne tán többé haza sem menni, mert az az asszony . . . az asszony . . .

Egyszer csak felugrott a pénztárasztal mellől. Nagyot csapott tenyerével a combjára s azt mondta:

— Tudják mit, atyafiak! Annyíra bánt engem a kíváncsiság, hogy becsület jó Istenemre mondom, *négy tizezt* adok annak az illetőnek, ha estig bevallva bűnét, lakásomra hozza azt az öt koronát!

Ezen nagyhangú kijelentésnek gyorsan híre futott a faluban. Bözse nénit a guta környékezte, mikor hírül vitték neki.

Mihály gazda kertek alól lopódzott haza, Bözse néni pedig utcáról várta. Így minden veszedelem nélkül vehette be magát a gazda az első szobába s magára zárta az ajtót. Eme kudarcát csak egy óra múlva vette észre az asszony. Az ajtó előtt tartott prédikációját nem irom le. Elég annyi, hogy adjon az hálát a Mindenhatónak, aki nem hallotta. De még boldogabbnak mondhatja magát az, akinek nem tartanak olyan előadást.

Ezek után pedig Bözse néni egy közép-nagyságú meszelőnyéllel az utcaajtó háta mögé állt, hogy a négy tizesért jelentkezőt kellő illendőséggel fogadhassa. Nem sokáig kellett várnia,

nyílt az utcaajtó, de csak egy arasznyíra s beszólt rajta Csiza Gergő:

— Szomszédasszony! hogy a ragya vergye meg a dógot, fusson ki tüstént a kertek alá, most mászott fő két idegen gyerek a szentiván-ómafájokra.

Bözse néninek még csak ez hiányzott. Ha most széjjel nem robbanik az indulattól, akkor sohasem! Hóna alá fogva a meszelőnyelet, oly szilaj futásnak eredt a kertekalja felé, hogy Gergő bácsi megcsóválta a fejét s azt dörögte utána:

— No Bözse, így még akkor sem tudta szalannyi, mikor csősz koromba megkergettelek a vágásba a vergánya szedésrű, pejg akkor még lián vótá.

Bekopogtatott azonnal a Mihály gazdához:

— No Miska, állod-e még szavadat arru a négy tizesrű?

— Amit megmondtam, megmondtam, én nem másítom meg becsületbeli fogadásomat — mondta pipás Kís Mihály.

— No, ha azt mondod, Miska, akkor én is mondok valamit. Hát tudd meg, hogy az a kis pizhiányod biz' nálam maradt. Ehun van, ní! ... Vágd ki tüstént te is azt a négy tizezt, mer a Bözse mingyá itt lesz s megmeszel mind a kettőnket.

Mihály gazda azonnal kézbe vette a megkerült öt koronáját s pirógatni kezdé a Gergőt:

— Hát mégis te vótá! Osztán képes vótá letagadni! Ej, ej Gergő, nem szégyenled magad!..

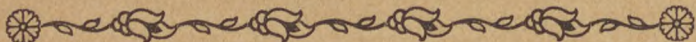
— Hehehe! sose prédiká nekem, Miska. Az embernek muszáj hasznányi az eszét, ha van. Akinek nincs, az usse használhatja.

— No jó, igazad van Gergő, én is amondó vagyok: használja az ember az eszét, ha van. No várj, azonnal megkapod, amit ígértem.

Azzal felnyúlt Mihály gazda az almáriom tetejére s egy kártyacsomót emelt le. Elkezdte válogatni:

— No, megvan már az egyik. Nesze Gergő, itt a piros tíz: ez egy tizes; itt a tök tíz: ez má két tizes . . . itt pedig a zöd meg a makk tíz: ez összesen négy tizes.

(Csíte Károly, Körmen.)

Márton gazdának igaza volt.

A kis Salamon gyerek berohan az apjához:

— Tháti! szídtham a szüvetkezet és azt mondtha Márthon gazda, az igazgathu a szüvetkhezettől, hogy »ne vakarjak ott, ahol nem viszkhet!«

— Márthon gazdának igaza vóth . . .

— Nu! miérth? . . .

— Mboch! nekünk a szüvetkhezet nem viszkhet, hanem fáj . . .

Micskede az a baj?

Szövetkezet alakult a faluban. A szatócsok közül kettő csukta be a boltját és tovább állott. Éppen a második szatócsüzet becsukása alkal-mával üzletvezető-változás volt a fogyasztási

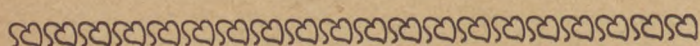
szövetkezethöz. Igig elment a szövetkezet elnökéhez, a plébánoshoz.

— Fhőtisztelendő plébános or, vegyenek föl üzletvezetőnek. Én ismerek az egész falut...

— Föl venném én magát Igig, — mondja a plébános — mert maga az egész falut ismeri, de egy a baj.

— Micskede az a baj? ...

— Az, hogy a falu is egészen ismeri kendet..

Akinek nem kell a szövetkezet.

Nagy lelkesedés mellett folyt le az n...i fogyasztási szövetkezet közgyűlése. Csakis egyetlen ember akadt, aki minden tárgynál akadékoskodott.

— Mi lesz akkor, ha a boltos lopni fog? — veti föl a kérdést.

— Nem fog az lopni, azért veszünk tőle kétezer korona kauciót — nyugtatja meg az elnök a kérdezősködőt.

— Hátha tűz üt ki?

— Tűz ellen biztosítunk.

— Hátha betörnek a boltba?

Diktum faktum, harmadik hónapban betörték a boltba. És a betörő ki volt más, mint a túlságosan akadékoskodó atyánkfia.

A „mínt“ szövetkezetből.

János bácsi kijön a „mínt“ szövetkezetből András komával. Idekint megkérdezi András koma:

— Miért nem köszöntél János?

— Azért, hogy az igazgató még fölszámít a „fogadj Isten“-ért 3 koronát . . .

Akine nyelvés a felesége.

István bácsi: A fogyasztási szövetkezet nem úgy megy, amint mehetne! Több józan ész, több pártolás szükséges a tagok részéről.

Józsi bácsi: Az a baj, hogy minden zsidó a mi ellenségünk!

István bácsi: Az a baj, hogy buta a mi feleségünk! Okos asszonyt nem hódít meg a szatócs hizelkedése. Ott vannak a szászok, a svábok feleségeit nem nyerheti meg a szatócs, azoktól tanulhatnánk.

Józsi bácsi: Nekem mondja, ezt a bölcsességet mondaná meg otthon a tisztölt feleségének!...

SÜRGÖNYCZIM :
Consumus Budapest.

TELEFON :
25-02 és 66-97.

MAGYAR ÉLELMISZER SZÁLLÍTÓ RÉSZV.-TÁRS.

Budapest, IX., ker., Tóth Kálmán-utca 8-10. sz.

ÜZLETÁGAK:

KIVITELI OSZTÁLY: A társaság wieni, breslaui, berlini és londoni fiókjai mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árúkra előleget is folyósít.

SZÁLLÍTÁSI OSZTÁLY: baromfi-, tojás-vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra, jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít.

HŰTŐHÁZI OSZTÁLY: nyilvános jellegű raktárház, melyben mindenféle élelmicikk — tojás, vaj, vad, gyümölcs, baromfi, hús, hentes-árúk stb. — hosszabb ideig változatlan minőségben eltartható.

JÉGGYÁR: napi 1000 métermázsa termelés.

**Közelebbi értesítéseket a
társaság igazgatósága ad.**

GŐZMÍVELÉS.

Nagyobb területek szántását eredeti Fowler-féle gőzekével, éppúgy mélyrigolozást szőlőtelepítésekhez elvállal

WOLF ERNŐ gőzszántási
vállalkozó
BUDAPEST-KELENFÖLD.

TELJESEN KI VAN ZÁRVA,
hogy a mi szabadalmazott

„NOTION”

gyorsforralónkkal bármi szerencsétlenség is történjék, minthogy a legkisebb megbillentésnél a gyorsfőző lángja azonnal elalszik. A készülék helytelen működése teljesen ki van zárva.

Ára csak K 2.—

Gyári raktár:

GEITTNER és RAUSCH-nál
BUDAPEST, Andrássy-út 8/Ko.

Táviratcím: POHRÓCTELEP Somogysszill.

LÓPOKRÓC ELŐNYÁRAJÁNLAT!

Legkisebb szükségletnél is gyári áron!

Hogy sikerrel küzdhessünk a külföldi verseny ellen közvetlen a fogyasztókkal óhajtunk összeköttetésbe lépni. Áraink még kisebb vételeknél nem létezett alacsonyysága és áruink elsőrendű kiváló jósága reményleni engedi, hogy a hazafias gazdaközönseget állandó vevőinknek nyerjük meg.

Hogy ezt elérhessük, bármely posta- vagy vasútállomásra már két darab próbamegrendelést is bérmentve szállítunk.

ÁRAINK: Elsőrendű, nehéz téli uradalmi gyapjúpokrócok.
 1. sz. legjobb minőségű, 220 cm. hosszú, 175 cm. széles, ára 5.50 frt,
 2. sz. legjobb minőségű, 200 cm. hosszú, 165 cm. széles, ára 4.75 frt,
 3. sz. legjobb minőségű, 180 cm. hosszú, 145 cm. széles, ára 4.— frt
 darabonként, minden kívánt színárnyalatban. — Rendelések a beérkezés napján a legpontosabban eszközöltetnek. — Ilyen minőségben és méretben ezen árért egyetlen bel- vagy külföldi cég sem szállíthat. — Megrendelési cím: „SOHR” Magyar Lópokróc Szétküldési Telepe, Somogysszill.

A MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG

falusi gazdaszövetségeket, gazdaköröket és földbérlo társaságokat alakít és ingyen tanácsokkal szolgál minden szövetkezeti kérdésben. Földművelőknek a földvásárlásnál ingyenes útbaigazítást ad és ezért nyilvántartja a földet venni és eladni szándékozókat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdászövetségnek, IX. ker., Üllői-út 25. sz. Minden falusi olvasóköri, társasköri, gazdaköri, szövetkezeti és községi lépjen be tagul a Magyar Gazdászövetségbe. Rendes tagdíj évi 12 korona, melynek fejében a

SZÖVETKEZÉS vagy a

MAGYAR GAZDÁK SZEMLEJE

s több kedvezmény jár.

Hova forduljon a szövetkező ?

Az első lépés a legnehezebb. Az emberek a szövetkezetek alakításánál is ezt érzik, mert nem tudják, hogy hova forduljanak. Alább találhatók a legszükségesebb tudnivalók a kezdő lépéshez.

Fogyasztási és értékesítő szövetkezet.

Alapszabályát megküldi a „Hangya“, Budapest, IX., Boráros-tér 1.

Pincészövetkezet.

Alapszabályait megküldi a m. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V.

Földbérlo szövetkezetek. — Gazdakörök.

Alapszabályt és útbaigazítást ad a „Magyar Gazdaszövetség“, Budapest, IX., Üllői-út 25.

Állatbiztosító szövetkezet.

Alapszabályt küld a „Magyar Kölcsönös Állatbiztosító Szövetkezet“, Budapest, IX., Üllői-út 9.

Biztosító szövetkezet.

Biztosítások tűz, jég, emberéltre stb. „Gazdák Biztosító Szövetkezete“, Budapest, VIII., Baross-u. 10.

Tejszövetkezet.

Alapszabálymintát és útbaigazítást ad a m. kir. földművelésügyi minisztérium, Budapest, V.

Hitelszövetkezet. — Ipari szövetkezet.

Falusi hitelszövetkezetek, asztalos, lakatos, cipész stb. beszerzési és értékesítési szövetkezetek, házi ipari szövetkezetek alakítására segédkezet nyújt az „Országos Központi Hitelszövetkezet“, Budapest, VIII., Baross-utca 13.

Nyelvtanok, melynek segítségével az illető nyelvet elsajátíthatja

Ahn—Erényi: Gyakorlati tanfolyam a német nyelv gyors, alapos és könnyű megtanulására. Vászontésben...	Korona 2.20
Füredi: Magyar-német beszélgetések. Kötve	2.—
Schidlof—Altai: A német nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. 10 füzet vázontokban	7.—
Sasváry: Francia nyelvtan. Elméleti és gyakorlati tan-könyv magánhasználatra	2.—
Schidlof—Honti: A francia nyelvnek 1000 szó segít-ségével magánúton való megtanulására. 10 füzet, gyűjtő-tokban. Kötve	7.—
Dallos: Gyakorlati angol nyelvtan. Kötve	4.—
Gaspey: Angol nyelvtan magánhasználatra. Kötve	3.60
Schidlof—Latzkó: Az angol nyelvnek 1000 szó segít-ségével magánúton való megtanulására. 10 füzet vázontokban	7.—
Alexi: Román nyelvtan és gyakorlókönyv. Kötve	3.—
Glósz: Gyakorlati tót nyelvtan. Kötve	2.40
Palóczi: Olasz nyelvtan. Kötve	2.20
Somogyi: Olasz társalgási nyelvtan	4.80
Margitai: Horvát nyelvtan	3.—

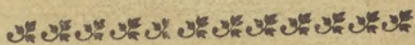
Kézi szótárak, melyek fenti nyelv- hetetlen segédeszközül szolgálnak

Anderlik: Magyar-angol és angol-magyar zsebszótár. Kötve	5.—
Thibaut: Francia-magyar és magyar-francia zsebszótár. Kötve	6.—
Ujváry: Francia-magyar és magyar-francia zsebszótár. Kötve	5.—
Margalits: Horváth-magyar és magyar-horvát zsebszótár. Kötve	2.—
Schmidt: Latin-magyar és magyar-latin zsebszótár. Kötve	4.80
Kelemen: Idegen szavak és nevek szótára. A gyakrabban előforduló idegennyelvű szállóigék, szólások és rövidítések magyarázattal. Vászontésben	4.—
Kelemen: Magyar-német és német-magyar zsebszótár. Kötve	4.60
Ballagi: Magyar-német és német-magyar zsebszótár. Kötve	4.—
Kelemen: Jó magyarság. Tanácsadó a magyar nyelvtan és helyesírás kétséges eseteiben. Kötve	3.—
Kelemen: A magyar helyesírás kisszótára. Kötve	1.—
Kalóz: Magyar-olasz és olasz-magyar szótár. Kötve	3.—
Babos: Közhasznú magyarázó szótár a nyelvünkben gyak-rabban előforduló idegen szavak megértésére. Vászontésben	4.—
Sipcer: Horvát—magyar és magyar—horvát szótár	10.—

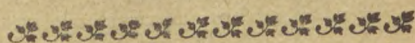
PÉTERFY TAMÁS MUNKÁI:

Kacagó szövetezetek (Szövetkezeti vidám- ságok) ...	Kor. 1.—
„Nete ne!“ (Eredeti szé- kely góbéságok) ...	1.—
A góbé a gazdaságban (Humoros tárcák) ...	1.—
Közös sors (Székely regény) ...	2.—
Gyászkirály (Regény)	3.—
Székely mesék (Gyer- mekeknek) ...	1.—
Virágmesék (Gyerme- keknek) ...	1.—
Cigány mesék (Gyer- mekeknek) ...	1.—
Petőfi regék ...	—60
Gondolatok (Péterfy munkáiból) ...	—30

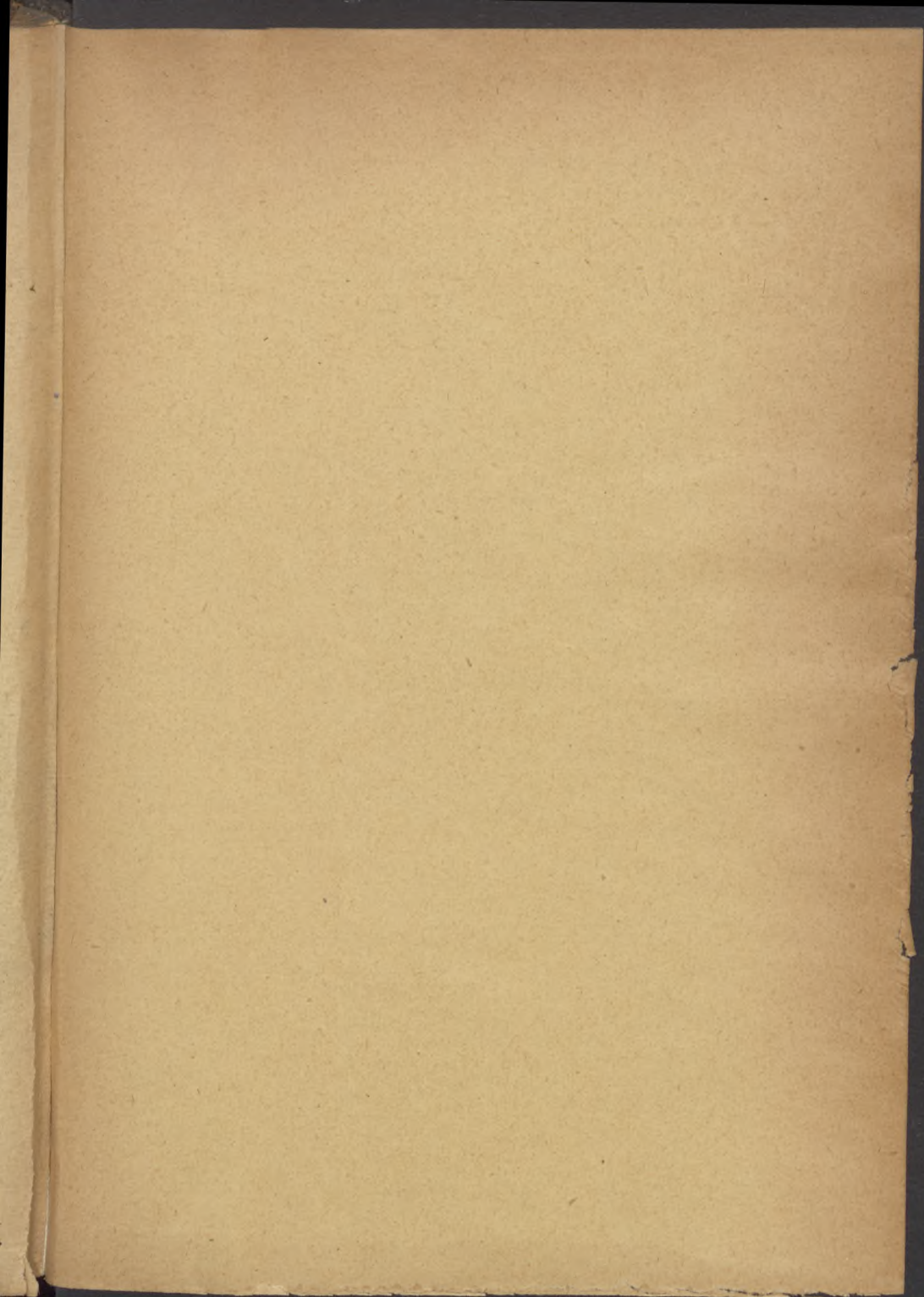

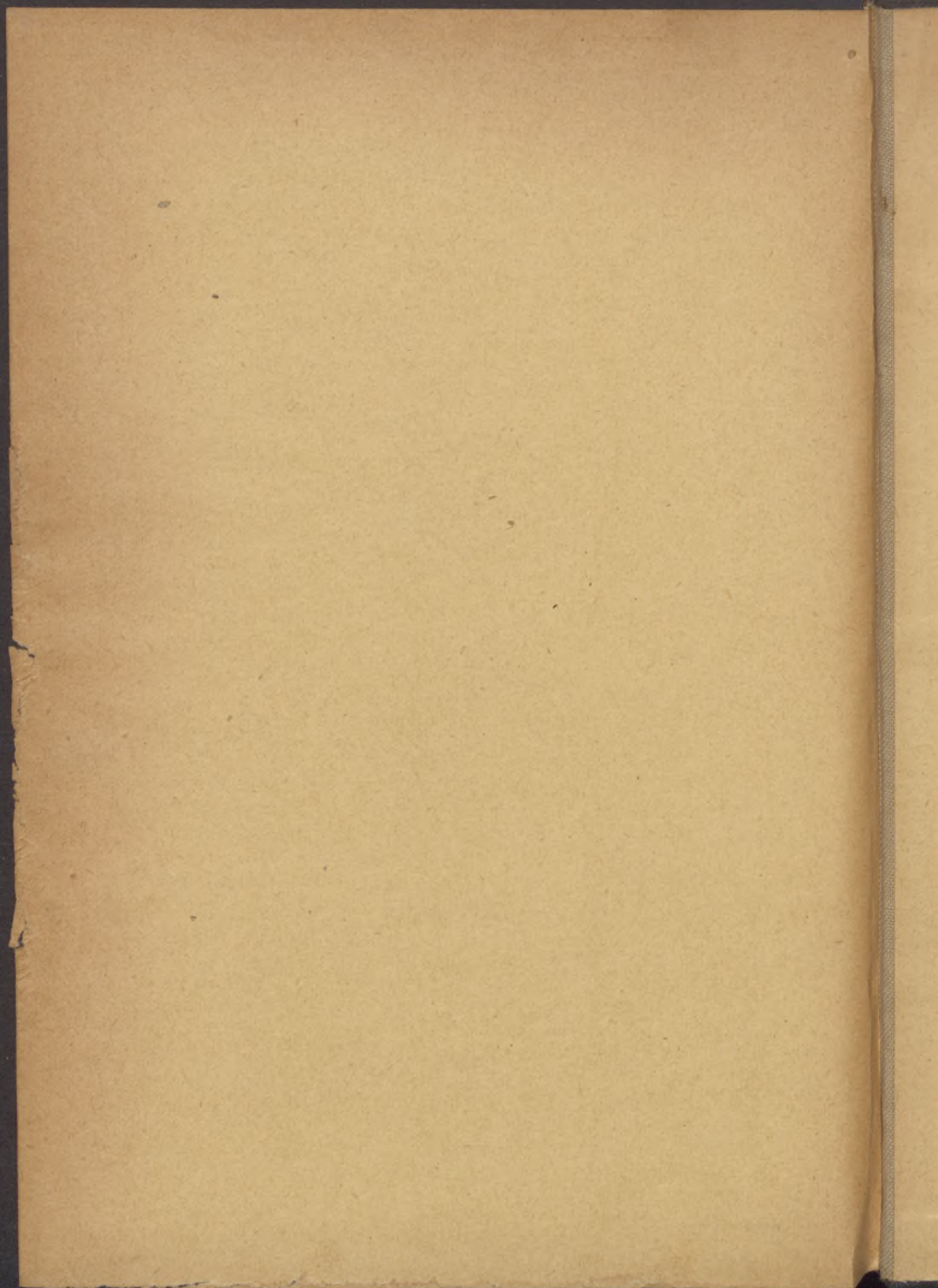
Az ár postai küldéssel együtt
értendő! ✱ Megrendelhetők
postautalványon. ✱

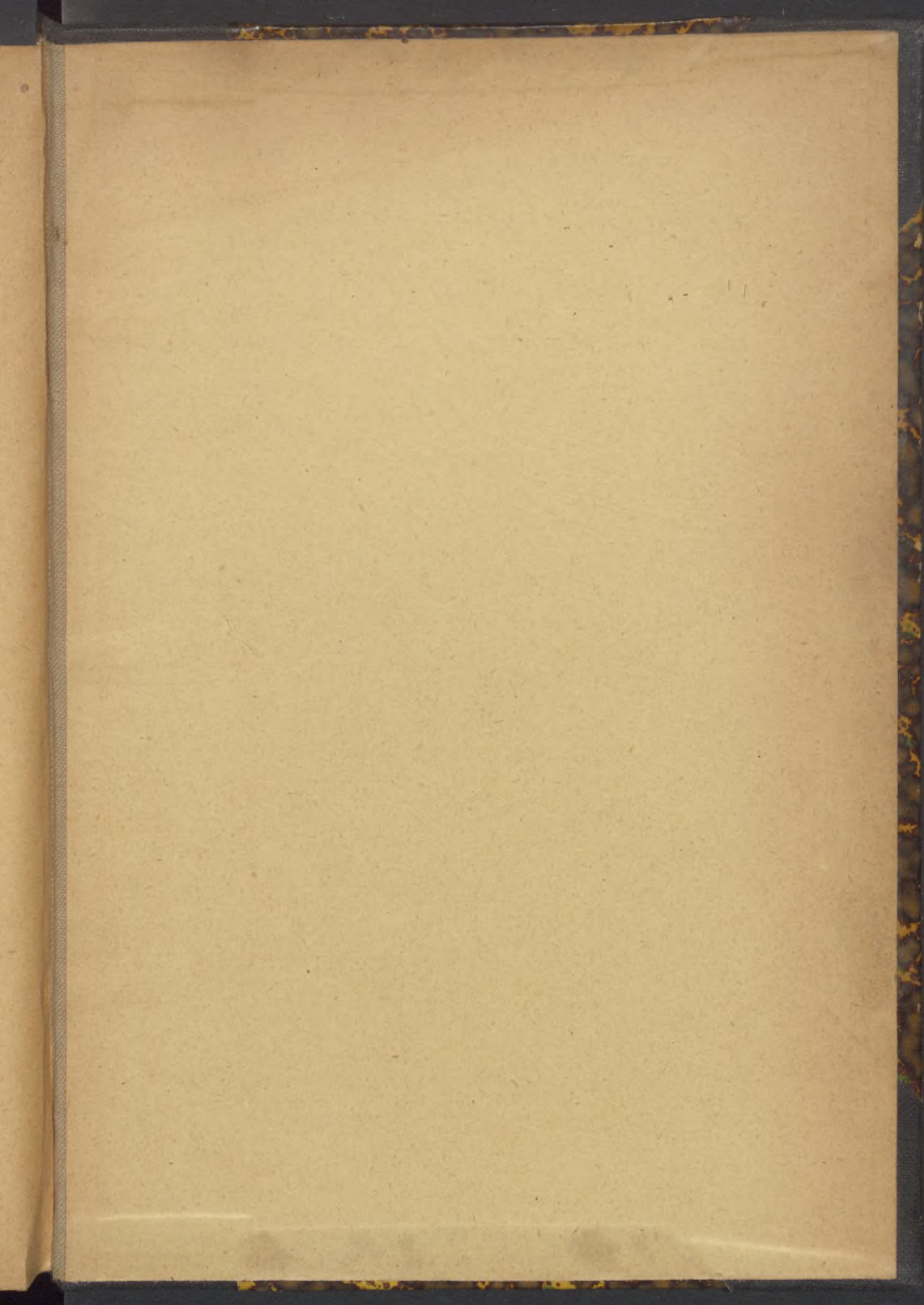

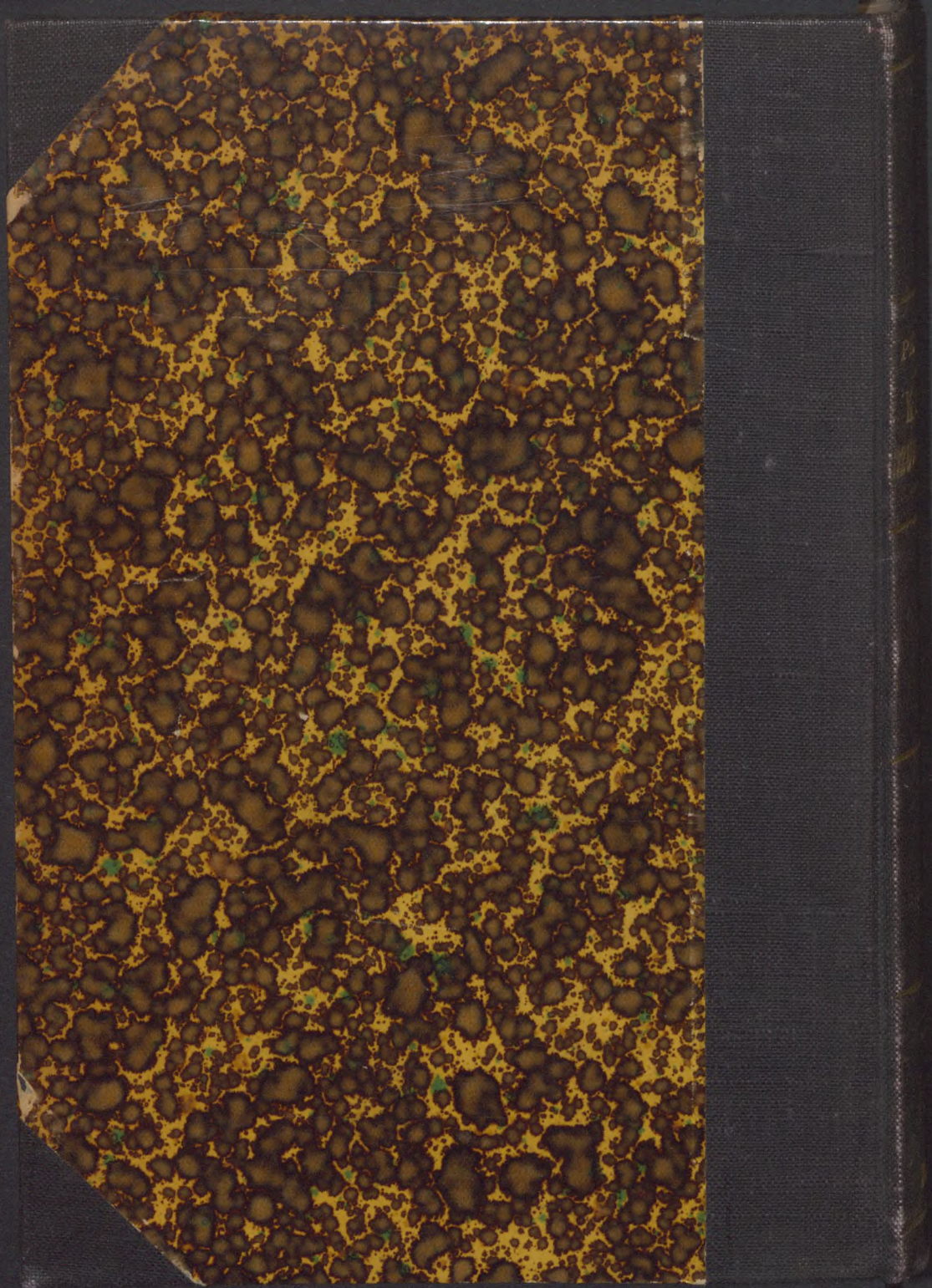
Cím:

Péterfy Tamás, Budapest, IX., Köztelek.

PÉTERFY

Kacagó
szóvalkezelés

N. M.